

Załącznik do uchwały Nr 88/435/2026
Zarządu Powiatu w Parczewie
z dnia 22 maja 2026 r.

Raport

o stanie

Powiatu Parczewskiego

Podsumowanie działalności Zarządu Powiatu
w Parczewie za 2025 rok

Opracowany na podstawie art. 30a ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm).

Parczew, maj 2026 r.

Spis treści

1	Wprowadzenie	4
2	Podstawowe dane dotyczące powiatu	4
2.1	Sytuacja finansowa Powiatu Parczewskiego w roku 2025	6
3	Opis działalności Zarządu Powiatu w 2025 r.	8
3.1	Środki zewnętrzne pozyskane przez Powiat Parczewski w 2025 r.	9
3.2	Zadania inwestycyjne realizowane w 2025 r.	10
3.2.1	Inwestycje na drogach powiatowych	10
3.2.2	Pozostałe inwestycje i zakupy majątkowe	12
3.3	Realizacja przez powiat oraz jego jednostki programów i strategii	12
3.4	Wykonanie uchwał Rady Powiatu w Parczewie	18
4	Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne	30
5	Realizacja w roku 2025 zadań powiatu	31
5.1	Edukacja Publiczna	32
5.1.1	Programy i projekty edukacyjne	37
5.1.2	Realizacja inwestycji i remontów w szkołach i placówkach oświatowych	39
5.2	Promocja i ochrona zdrowia	39
5.2.1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie	40
5.2.2	Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie	43
5.3	Polityka Społeczna	45
5.3.1	Pomoc Społeczna i Polityka Prorodzinna	45
5.3.2	Dom Pomocy Społecznej w Kalince	46
5.3.3	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Parczewie	47
5.3.4	Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej	48
5.3.5	Wspieranie osób niepełnosprawnych	50
5.3.6	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	53
5.4	Transport zbiorowy i drogi publiczne	54
5.4.1	Transport zbiorowy	54
5.4.2	Holowanie i przechowywanie pojazdów	56
5.4.3	Rejestracja pojazdów i uprawnienie do kierowania pojazdami	56
5.4.4	Drogi powiatowe	57
5.5	Kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami , kultura fizyczna i turystyka	61
5.5.1	Kultura	61
5.5.2	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	63
5.5.3	Kultura fizyczna i turystyka	63
5.6	Geodezja, kartografia i kataster	65

5.7	Gospodarka mieniem powiatu	68
5.8	Administracja architektoniczno-budowlana	69
5.9	Ochrona środowiska, gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe ..	71
5.9.1	Ochrona środowiska i przyrody	71
5.9.2	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe	72
5.10	Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.....	72
5.10.1	Działania powiatu w zakresie zarządzania kryzysowego, obronność i obrona cywilna.	74
5.11	Ochrona przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska	77
5.12	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	78
5.12.1	Poziom i struktura bezrobocia	79
5.13	Ochrona praw konsumenta.....	80
5.14	Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna	81
6	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	82
7	Promocja Powiatu.....	83
8	Podsumowanie	85
9	Indeks materiałów graficznych.....	87

1 Wprowadzenie

Zarząd Powiatu przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu. Podobnie, jak w latach ubiegłych, zebrano w usystematyzowany sposób wszelkie informacje na temat aktywności powiatowego samorządu. Raport obejmuje najistotniejsze informacje dotyczące realizacji uchwał rady i zarządu, programów i strategii oraz innych istotnych informacji z podejmowanych działań na rzecz zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. Opracowany dokument zawiera zbiór wszystkich najważniejszych działań podejmowanych przez organ wykonawczy. Obejmuje zaangażowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych w realizację zadań powiatu wynikających z art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym oraz przepisów szczególnych wynikających z innych ustaw i aktów wykonawczych. W niniejszym opracowaniu ograniczono do minimum prezentację danych finansowych z uwagi na fakt, że równoległe z debatą nad raportem rozpatrywane będzie sprawozdanie z wykonania budżetu powiatu za rok 2025. Niniejszy raport prezentuje tylko te dane finansowe i realizację projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych oraz działalność wynikającą ze specyfiki jednostek organizacyjnych.

W oparciu o art. 30a ust. 3 ustawy rada powiatu może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu. W odniesieniu do raportu za rok 2025 Rada Powiatu w Parczewie nie skorzystała z powyższego uprawnienia. W związku z czym, niniejszy raport został przygotowany w oparciu o ogólne wytyczne wskazane w ustawie. Został przygotowany w oparciu o materiały przedłożone przez poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego oraz jednostki organizacyjne powiatu.

Przedstawiony dokument stanowi podstawę do debaty nad stanem Powiatu Parczewskiego. Zawarto w nim wszelkie dane niezbędne do podsumowania realizacji zadań i podejmowanych działań, będących istotą funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, którą jest powiat.

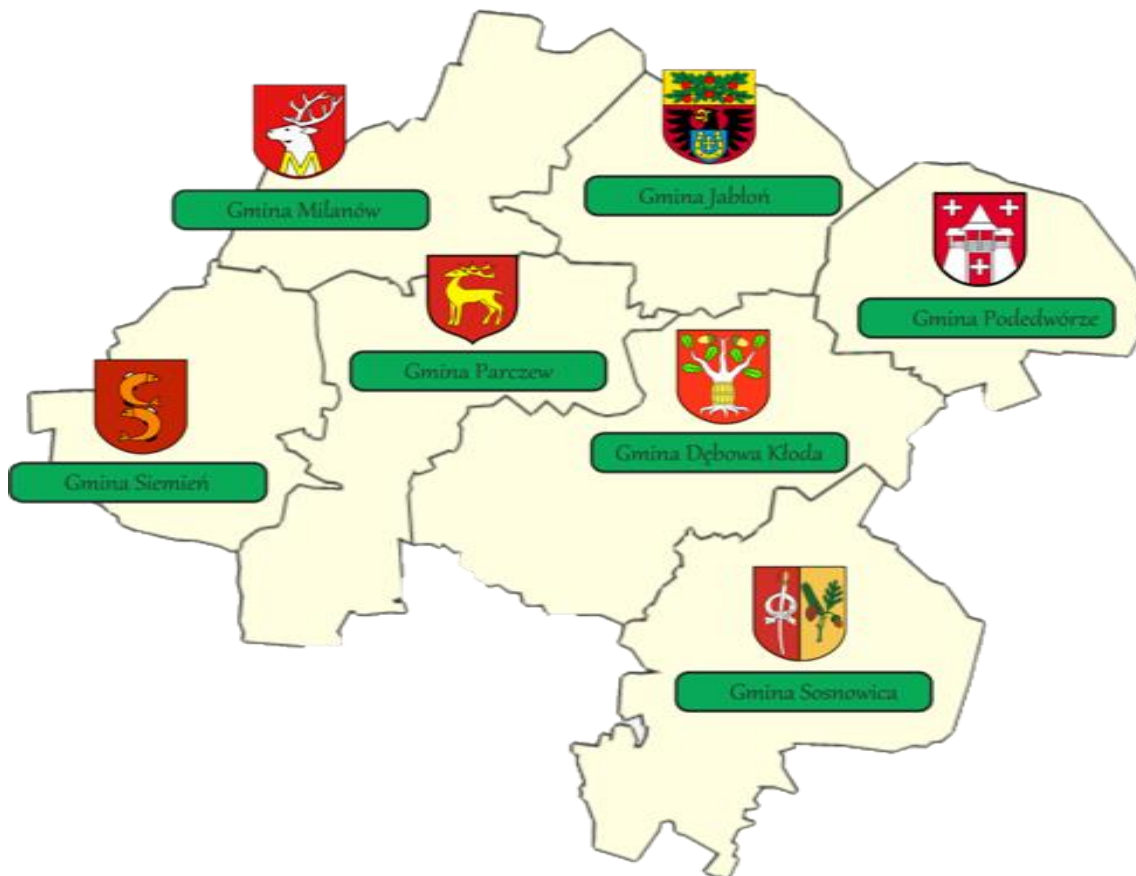
2 Podstawowe dane dotyczące powiatu

Powiat Parczewski jest jednym z 24 powiatów województwa lubelskiego położony w jego północno-wschodniej części. Powiat Parczewski graniczy z następującymi powiatami:

- od północy z powiatami białskim i radzyńskim,
- od południa z powiatem łęczyńskim,
- od zachodu z powiatem lubartowskim,
- od wschodu z powiatem włodawskim

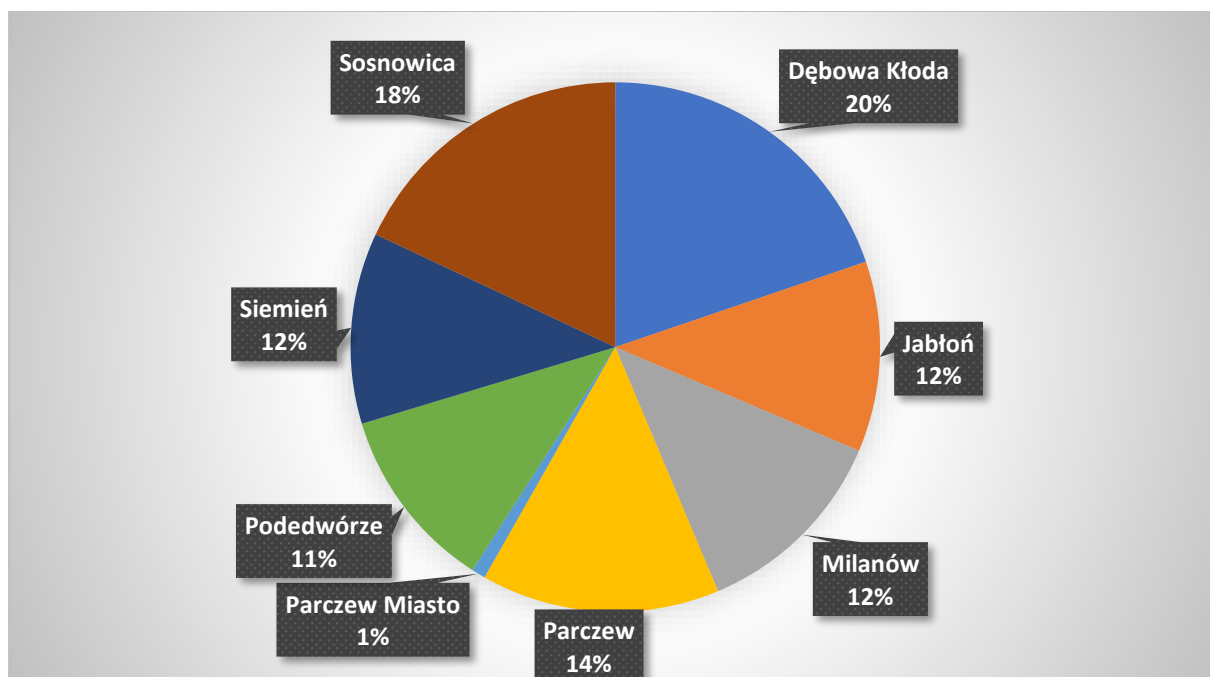
W skład administracyjny powiatu wchodzi następujące jednostki terytorialne:

- gmina miejsko-wiejska: Parczew
- gminy wiejskie: Dębowa Kłoda, Jabłoń, Milanów, Podedwórze, Siemień, Sosnowica.

Powiat Parczewski zajmuje powierzchnię 95 249,07 ha. Od momentu powstania nie dochodziło do zmian granic powiatu. Największą pod względem powierzchni jest Gmina Dębowa Kłoda, a najmniejszą Gmina Podedwórze.

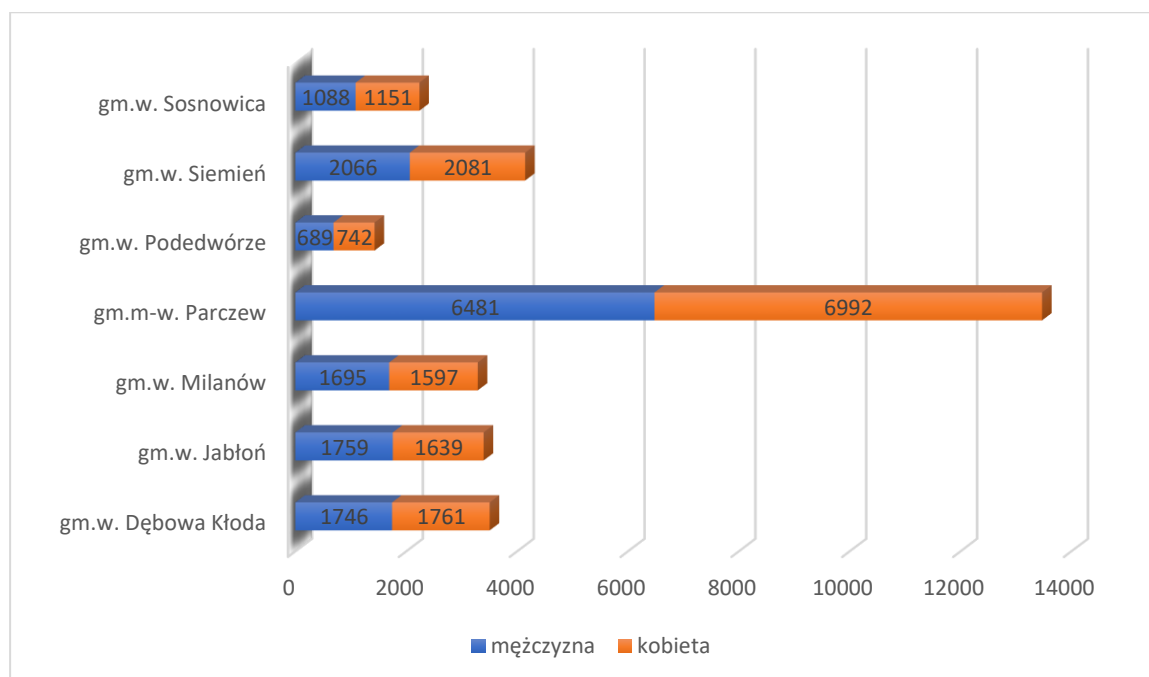
Wykres 1. Struktura powierzchni powiatu według podziału na gminy

Źródło: opracowanie własne Sekretarz Powiatu na podstawie danych z rejestru ewidencji gruntów i budynków

Na terenie powiatu zamieszkuje 31 487 osób. Większość 21 461 mieszkańców powiatu zamieszkuje tereny wiejskie (według GUS stan na 31 grudnia 2025 r.). Analizując powyższe dane odnotować należy utrwaloną tendencję spadkową liczby mieszkańców naszego powiatu. Najsilniejszym ośrodkiem miejskim jest miasto powiatowe Parczew, które dysponuje znacznym potencjałem demograficznym i stanowi centrum aktywności gospodarczej i społecznej powiatu. Miasto Parczew jest siedzibą powiatu i zamieszkuje w nim 10 026 osób.

Wykres Nr 2 Liczba mieszkańców w podziale na gminy

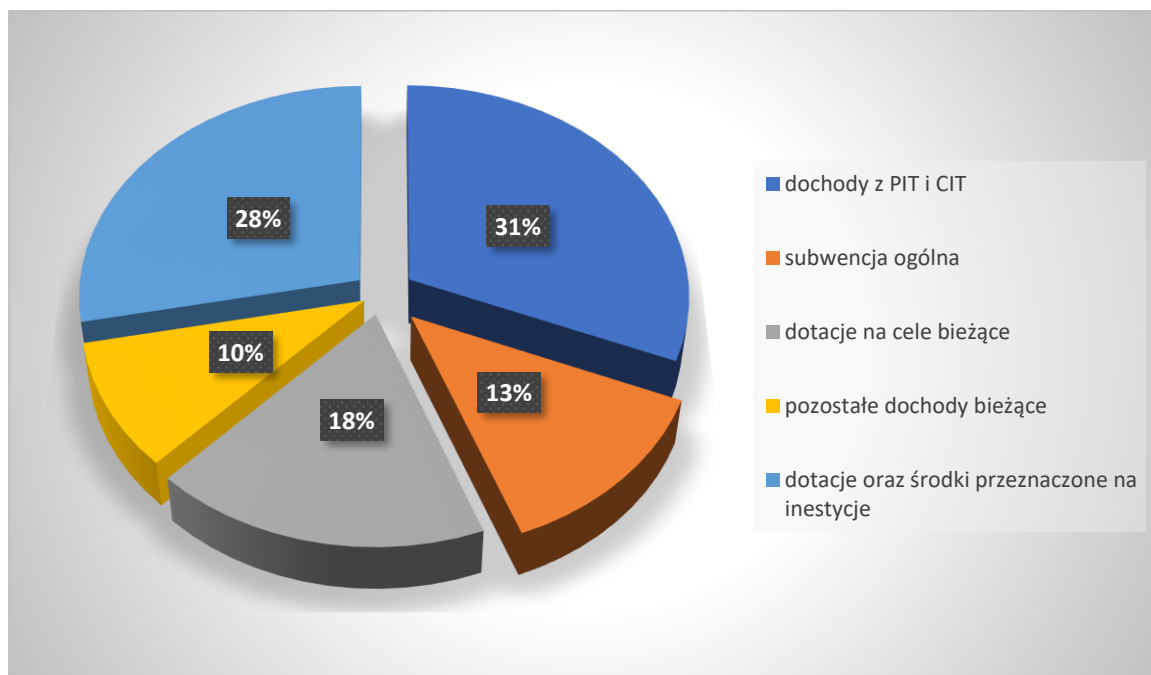

Źródło: dane GUS według stanu na 31 grudnia 2025 r.

2.1 Sytuacja finansowa Powiatu Parczewskiego w roku 2025

Budżet Powiatu w Parczewie na rok 2025 uchwalony został przez Radę Powiatu w Parczewie uchwałą nr IX/62/2024 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2025. W ramach budżetu powiatu nie wyodrębniono budżetu obywatelskiego. W trakcie realizacji budżetu powiatu parczewskiego w 2025 roku nastąpiły zmiany określonych kwot budżetu, po stronie dochodów i wydatków. Zmian dokonywano uchwałami Rady Powiatu i Zarządu Powiatu zgodnie z przysługującymi im kompetencjami. Podejmowano je w związku z informacjami o przyznaniu powiatowi dotacji i innych środków, rozstrzygnięciami postępowań przetargowych oraz bieżącymi potrzebami wynikającymi z podejmowanych działań. Na podstawie podjętych uchwał Zarząd Powiatu dokonywał zmian planów finansowych jednostek organizacyjnych powiatu oraz informował je o zachodzących zmianach.

Wykres 3. Dochody powiatu z poszczególnych źródeł w 2025 r.

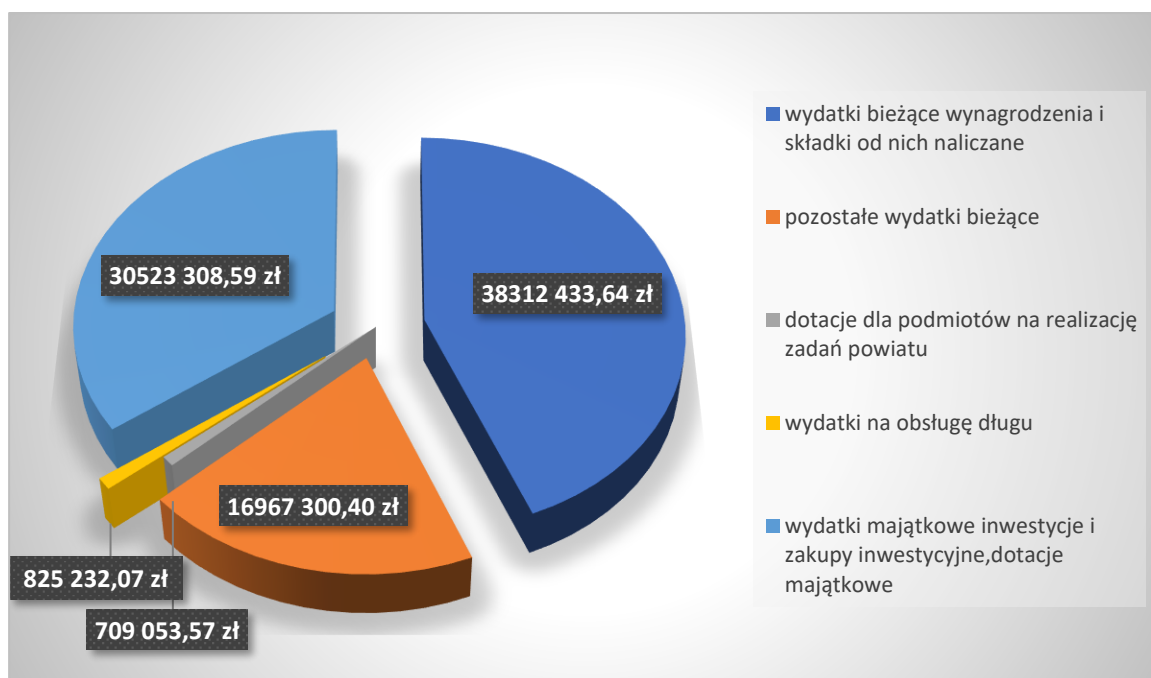

Źródło: opracowanie własne Wydział Budżetu i Finansów

Jak wynika z powyższego wykresu dominującym źródłem dochodów powiatu w roku 2025 były dochody z PIT i CIT (PIT-22 492 879,40 zł ; CIT-6 433 853,20 zł) oraz dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje, obejmuje to środki UE i dotacje z programów krajowych na kwotę 26 108 987,59 zł. Dotacje na cele bieżące stanowiły 18% ogólnych dochodów-kwota 16 664 315,95 zł zaś subwencja ogólna stanowiła kwotę 12 077 790,10 zł tj. 13% ogólnych dochodów.

Wykres 4. Wydatki powiatu ogółem w 2025 r.

W roku 2025 wydatki majątkowe kształtowały się na poziomie 35 % ogólnych wydatków , zaś 44 % wydatków stanowiły wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (obejmuje administrację publiczną łącznie z oświatą). Pozostałe wydatki bieżące związane z realizacją zadań statutowych, świadczeniami na rzecz osób fizycznych stanowiły 19 % ogólnych wydatków.

Źródło: opracowanie własne Wydział Budżetu i Finansów

Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi kwotę 11 823 000,00 zł z tego:

Bank Pekao S.A - 548 000,00 zł

PKO BP – 758 000,00 zł

BGK - 1 440 000,00 zł

BGK – 4 899 000,00 zł

BS - 1 115 000,00 zł

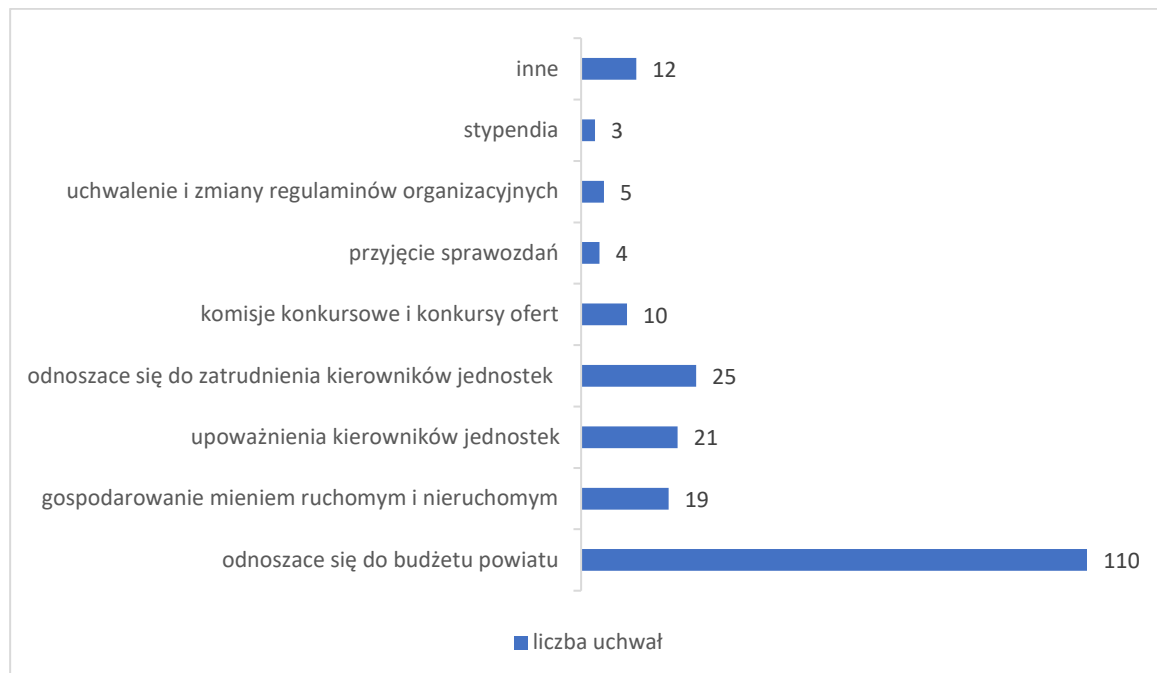
BGK - 3 063 000,00 zł

3 Opis działalności Zarządu Powiatu w 2025 r.

Do najważniejszych zagadnień, jakimi zajmował się Zarząd Powiatu w 2025 r., należały sprawy związane z przygotowaniem projektów uchwał na sesje Rady Powiatu w Parczewie oraz wykonywaniem uchwał podjętych przez radę powiatu, w tym wykonywanie uchwały budżetowej powiatu i zadań inwestycyjnych oraz gospodarowanie mieniem powiatu.

W 2025 r. Zarząd Powiatu w Parczewie odbył 33 posiedzenia i podjął 209 uchwał.

Wykres 5. Zakres uchwał podejmowanych przez Zarząd Powiatu w 2025 r.

Ponadto Zarząd rozpatrywał wnioski składane przez kierowników wydziałów starostwa powiatowego, jednostek organizacyjnych powiatu, a także instytucji i organizacji znajdujących się na terenie powiatu. Realizując zadania powiatu Zarząd Powiatu w imieniu Powiatu zawarł 27 porozumień i 197 umów.

3.1 Środki zewnętrzne pozyskane przez Powiat Parczewski w 2025 r.

Tabela 1. Źródła pozyskania środków finansowych w 2025 r.

	Razem
Dotacje z budżetu państwa	12 950 521,57 zł
Dotacje na finansowanie programów i projektów z udziałem środków z budżetu UE	5 682 149,02 zł
Dotacje gmin i podmiotów	2 954 652,55 zł
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 641 141,23 zł
Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych	1 589 099,02 zł
Fundusz Solidarnościowy	1 129 522,85 zł
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób	2 905 070,64zł

Przebudowa drogi powiatowej 1569L od km 1+600 do km 3+305 w miejscowościach Uhnin i Białka, gm. Dębowa Kłoda

Wartość zadania: 4 751 701,12 zł	Wojewoda Lubelski	2 364 806,24 zł
	Gmina Dębowa Kłoda	1 193 447,44 zł
	Powiat Parczewski	1 193 447,44 zł

Rozbudowa drogi powiatowej nr 1095 L (Jabłoń - Puchowa Góra)

Wartość zadania: 2 735 235,38 zł	Wojewoda Lubelski	1 641 141,23 zł
	Gmina Jabłoń	547 047,07 zł
	Powiat Parczewski	547 047,08 zł

Odnowa nawierzchni drogi powiatowej nr 1615L na odcinku Kodeniec - Zadębnie, gm. Dębowa Kłoda

Wartość zadania: 374 550,99 zł	Gmina Dębowa Kłoda	187 275,49 zł
	Powiat Parczewski	187 275,50 zł

Odnowa nawierzchni drogi powiatowej nr 1567L na odcinku Żmiarki - Bednarzówka, gm. Dębowa Kłoda

Wartość zadania: 189 651,24 zł	Gmina Dębowa Kłoda	94 825,62 zł
	Powiat Parczewski	94 825,62 zł

Przebudowa ciągu dróg powiatowych nr 1605L i 1600L w miejscowości Gęś
(dotacja celowa dla Gminy Jabłoń)

Wartość zadania: 574 039,56 zł	Powiat Parczewski	574 039,56 zł
--------------------------------	-------------------	---------------

Przebudowa drogi powiatowej nr 1602 L Cichostów -Augustówka **(dotacja celowa dla Gminy Milanów)**

Wartość zadania: 150 635,70 zł	Powiat Parczewski	150 635,70 zł
--------------------------------	-------------------	---------------

Przebudowa drogi powiatowej 1095L Podedwórze-Opole (odcinek od m. Podedwórze do ostatnich zabudowań w m. Opole) **(dotacja celowa dla Gminy Podedwórze)**

Wartość zadania: 7 450,00 zł	Powiat Parczewski	7 450,00 zł
------------------------------	-------------------	-------------

Przebudowa drogi powiatowej 1095L Podedwórze-Jabłoń (odcinek od m. Podedwórze do mostu na Zielawie)

Przebudowa drogi powiatowej 1620L Antopol (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową Piechy-Hołowno do skrzyżowania z drogą gminna **(dotacja celowa dla Gminy Podedwórze)**)

Wartość zadania: 155 891,44 zł	Powiat Parczewski	155 891,44 zł
--------------------------------	-------------------	---------------

Przebudowa drogi powiatowej nr 1600L w miejscowości Kołano **(dotacja celowa dla Gminy Jabłoń)**

Wartość zadania: 23 356,17 zł	Powiat Parczewski	23 356,17 zł
-------------------------------	-------------------	--------------

Bezpieczne drogi w gminie Sosnowica – etap 3: Przebudowa drogi powiatowej nr 1622L Mościska – Kropiwki **(dotacja celowa dla Gminy Sosnowica)**

Wartość zadania: 116 659,77 zł	Powiat Parczewski	116 659,77 zł
--------------------------------	-------------------	---------------

Lepsza jakość infrastruktury drogowej w gminie Podedwórze: Modernizacja drogi powiatowej nr 1095L od km 13+083,63 do km 15+336,00 (dotacja celowa dla Gminy Podedwórze)

Wartość zadania: 99 897,54 zł Powiat Parczewski 99 897,54 zł

3.2.2 Pozostałe inwestycje i zakupy majątkowe

1. Wykonanie prac konserwatorskich i robót budowlanych przy kapliczce z figurą Chrystusa Frasobliwego z 1646 r. zlokalizowanej w Podedwórze - 113 996,40 zł
Dofinansowanie BGK 100 000,00 zł
Powiat Parczewski 13 996,40 zł
2. Opracowanie koncepcji zagospodarowania oraz dokumentacji rewitalizacji zabytkowego zespołu dworsko-ogrodowego w Milanowie - 292 740,00 zł
Dofinansowanie BGK 286 885,20 zł
Powiat Parczewski 5 854,80 zł
3. Prace konserwatorskie obiektów sakralnych Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jana Chrzciciela w Parczewie – 299 874,00 zł, wykonane przez Parafię beneficjenta środków na podstawie umowy o udzieleniu dotacji.
Dofinansowanie BGK 293 876,52 zł
Powiat Parczewski 5 997,48 zł
4. Modernizacja budynków użyteczności publicznej Powiatu Parczewskiego (przedmiotem zadania był remont części elewacji i wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej budynku ZDP i PBP-CK w Parczewie) – 175 051,59 zł.
Powiat Parczewski 175 051,59 zł
5. Wykonanie audytu energetycznego w budynku I LO w Parczewie kwota 36 900,00 zł.
6. Wykonano przejścia dla pieszych „Bezpieczne przejścia w Powiecie Parczewskim” w miejscowości Dawidy, Milanów i Podedwórze w ramach programu Razem Bezpieczniej - kwota wydatkowana 91 064,42zł w tym uzyskana dotacja 72 851,54 zł i wkład własny powiatu 18 212,88 zł.
7. Ogrodzenie placu byłej bazy ZDP w Sosnowicy kwota 11 580,00 zł. Na tej nieruchomości zaplanowano urządzenie parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych z dróg powiatowych, które po upływie terminu do odbioru nie zostały odebrane przez ich właścicieli i wymagają przechowywania do czasu przepadku na rzecz powiatu.
8. Zakupiono samochód osobowy do wykorzystania służbowego. Kwota wydatku to 193 000,00 zł.

3.3 Realizacja przez powiat oraz jego jednostki programów i strategii

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Parczewskim na lata 2021 – 2025 (Uchwała Nr XXII/130/2021 z dnia 26 marca 2021 r.)

Cele programu: Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Parczewskim.

Koordinatorem tego programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie a realizowany jest przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Jego zadania osiągnane były przez następujące cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu parczewskiego,
- 2) podnoszenie jakości pracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą poprzez wsparcie i terapię, udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy,
- 5) propagowanie prawidłowych metod wychowawczych, postaw rodzicielskich, sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie, nawiązywania pozytywnych relacji między członkami rodziny i współpraca instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych wobec skonsolidowanego działania na rzecz przeciwdziałania oraz niwelowania skutków przemocy.

Podejmowana współpraca instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych w efekcie przyczyniła się do wzmocnienia komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i usprawnienia systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą oraz przyczyniła się do niwelowania skutków przemocy domowej na terenie Powiatu Parczewskiego. Na skutek podjętych działań udało się osiągnąć założony efekt przerwania kręgu milczenia związanego z przemocą domową. PCPR na realizację działań związanych z realizacją programu wydatkowało 2025 r. kwotę 12 499,41 zł W ramach tych środków zakupiono plakaty i ulotki, artykuły na konkursy i kampanie programu edukacyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy, zorganizowano szkolenia pt. „Zapewnienie dziecku ochrony na tle nowego rozporządzenia” oraz „Zaburzenie odżywiania”.

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Powiatu Parczewskiego na lata 2021 – 2025” (Uchwała Nr XXVI/158/2021 z dnia 10 września 2021 r).

Cele programu: Wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez promocję zatrudnienia, przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu aktywizacji mieszkańców powiatu parczewskiego poszukujących pracy.

Realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie poprzez Program Regionalny „Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych”; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi II; Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia II.

Realizowane zadania w 2025 r. finansowane były w wysokości – 4.548.631,67 zł z następujących źródeł:

- środki Fundusz Pracy 1 783 608,56 zł;
- środki rezerwy Funduszu Pracy –787 626,40 na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego –449 979,15 zł;
- środki rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego –99 939,96 zł,
- środki ze źródeł zewnętrznych m.in. z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach EFS plus –1 399 706,66 zł;
- środki PFRON 27 770,94 zł.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Parczewskim na lata 2021 – 2025 (Uchwała Nr XXVII/164/2021 z dnia 30 września 2021 r.)

Cele programu: Stworzenie jak najlepszych warunków do podejmowania działań umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz poprawa ich sytuacji.

Koordinatorem tego programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Efektem realizacji programu jest :

- 1) likwidacja barier utrudniających osobom z niepełnosprawnościami pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- 2) rehabilitacja zawodowa i aktywizacja zawodowa tych osób.

Ze środków finansowych powiatu parczewskiego na rehabilitację zawodową i społeczną przeznaczono w 2025 r. kwotę 2 275 646,00 zł w tym 1 126 272, 00 zł na Warsztat Terapii Zajęciowej.

Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową na terenie Powiatu Parczewskiego na lata 2024-2025 (Uchwała LIV/326/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r.)

Cele programu: Pełni rolę pomocniczą systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ale z powodu braku osób chętnych oraz zgłoszeń do uczestnictwa w programie , nie uzyskało odpowiedniej liczby uczestników tj. grupy 10 osób, pomimo podjętych działań informacyjnych. Program w 2025 r. nie był realizowany. Podejmowane działania interwencyjne, karno-administracyjne przez Komendę Powiatową Policji w Parczewie, Prokuraturę Rejonową w Parczewie i sądy skutecznie oddziałują na sprawców przemocy domowej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Parczewskim na lata 2024 – 2030 (Uchwała Nr LV/336/2024 z dnia 24 stycznia 2024)

Cele strategii: Wskazanie potrzeb mieszkańców w obszarach wspierania dziecka i rodziny, osób z niepełnosprawnościami, polityki senioralnej czy rozwoju kompetencji mieszkańców w sferze rynku pracy.

Program realizowany przez powiatowe jednostki zaś Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ocenia jego ewaluację w zakresie zrealizowanych w danym roku zadań w obszarze:

- 1) rozwój lokalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny;
- 2) satysfakcjonująca jakość życia osób z niepełnosprawnościami;
- 3) efektywna polityka senioralna;
- 4) rozwój kompetencji mieszkańców; niezbędnych na rynku
- 5) zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców;
- 6) współpraca i potencjał w ramach powiatowej polityki społecznej.

Zrealizowano szereg działań w tym, szkolenia, programy wsparcia oraz inicjatywy informacyjno- edukacyjne. Rozwijano również współpracę pomiędzy instytucjami takimi jak PCPR, MOPS, GOPS, KPP oraz innymi podmiotami. Działania te stanowią podstawę do funkcjonowania lokalnego systemu wsparcia społecznego, jednak ich efektywność jest zróżnicowana w poszczególnych obszarach.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Parczewskim na lata 2024 – 2026 (Uchwała Nr LVII/353/2024 z dnia 27 lutego 2024 r)

Cele programu: Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych. Systematyczne wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Parczewskiego. Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie poprzez:

- 1) promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki;
- 2) zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej;
- 3) upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki;
- 4) pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej umieszczonych u nich dzieci;
- 5) zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 6) pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej oraz osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi przebywającymi pod ich opieką;
- 7) objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W ramach realizacji celów programu przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w 2025r.- 9 osób kwota 63 730,77 zł.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie w 2025r.- 7 osób kwota 41 608,00 zł.

Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej w 2025r.-6 osób kwota 22 954,00 zł.

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025-2030 (Uchwała Nr XVI/101/2025 z dnia 18 czerwca 2025 r.

Cele programu: Wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców, zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych oraz organizacji opieki zdrowotnej. celem głównym programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.

Realizatorami zadań określonych w programie są: jednostki samorządu terytorialnego w tym pomocy społecznej, oświaty, zakłady opieki zdrowotnej, urząd pracy oraz organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Parczewskiego.

Podejmowane działania mają zapewnić wszystkim potrzebującym osobom lepszy dostęp do świadczeń zdrowotnych oraz innych form opieki w środowisku lokalnym.

Dzięki prowadzonym działaniom przez powiatowe jednostki organizacyjne nastąpił wzrost poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz poprawa dostępności do różnych form opieki psychiatrycznej. W roku 2025 w ramach zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej w tym rozwoju Centrum Zdrowia Psychicznego w Parczewie, uruchomiony został Punkt Zgłoszeniowo-Koordynacyjny przy Poradni Zdrowia Psychicznego w Parczewie . Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie podpisał umowę z Ministerstwem m Zdrowia na realizację projektu „Rozbudowa, modernizacja i doposażenie Powiatowego Centrum Zdrowia Psychicznego w SP ZOZ w Parczewie” finansowego z Funduszu Medycznego, który zakłada uruchomienie poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w SP ZOZ w Parczewie w 2028 roku.

Coroczna aktualizacja powszechnie dostępnego informatora „Gdzie szukać pomocy” zapewnia aktualne informacje dla mieszkańców Powiatu Parczewskiego o wszystkich formach pomocy dostępnej na terenie całego Powiatu Parczewskiego.

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Parczewskiego na lata 2025-2028 (Uchwała Nr XVI/102/2025 z dnia 18 czerwca 2025 r.)

Cele programu: Wskazanie zasadniczych kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami wraz z popularyzacją występujących na jego terenie dóbr kultury i środowiska.

Do głównych priorytetów na terenie Powiatu Parczewskiego określonych w programie należą: stworzenie warunków do efektywnej ochrony i opieki nad zabytkami, upowszechnianie i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym, tworzenie systemu wiedzy o zabytkach i dziedzictwie niematerialnym.

W roku 2025 zrealizowano działania związane z ochroną zabytków opisane w pkt5.5.2 raportu

Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2025-2030 (Uchwała Nr XVIII/110/2025 z 10 września 2025 r.)

Cele programu: Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców powiatu parczewskiego.

Realizowany był przez powiatowe jednostki organizacyjne, służby inspekcje i straże, a jego zakres realizacji podlegał ocenie przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku w przedstawionym przez starostę sprawozdaniu z działalności za 2025 r. Założenia programu skupiały się na:

- 1) wzrost poziomu bezpieczeństwa w placówkach nauczania i wychowania, oraz wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży;
- 2) realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej;
- 3) usuwanie zagrożeń dla mieszkańców powiatu ze strony obiektów budowlanych;
- 4) program bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- 5) doskonalenie umiejętności służb ratowniczych;
- 6) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodzicielskiej;
- 7) tworzenie warunków zwiększania poziomu bezpieczeństwa osobistego mieszkańców powiatu;
- 8) tworzenie warunków do poprawy jakości usług i pomocy udzielanej osobom pokrzywdzonym przestępstwem;
- 9) poprawa warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 10) ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.
- 11) ochrona zdrowia zwierząt.
- 12) zmniejszenie bezrobocia na terenie powiatu;
- 13) cyberbezpieczeństwo.

Realizowano liczne programy profilaktyczne, edukacyjne i interwencyjne, wzmacniano monitoring, współpracę służb oraz działania pomocowe dla osób zagrożonych przemocą. Realizowano działania zarówno w zakresie przygotowania do sezonu zimowego oraz stanu porządku publicznego. W szkołach prowadzono zajęcia profilaktyczne, szkolenia i kontrole bezpieczeństwa. W przestrzeni publicznej i na drogach skupiono się na prewencji, kontroli,

modernizacji infrastruktury i edukacji mieszkańców. Rozwijano działania z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Z budżetu powiatu przekazano na Fundusz Wsparcia dla KPP w Parczewie dotację z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zabezpieczeniem ładu i porządku w sezonie letnim nad jeziorem Bialskim i Zagłębcze. Wydatkowano 8 160,73 na organizację konkursu wiedzy pożarniczej – eliminacje powiatowe oraz organizację zawodów pożarniczych.

Strategia terytorialna Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 – 2030 (Uchwała Nr XIX/118/2025 z dnia 29 września 2025 r.)
--

Cele strategii: Strategia terytorialna Leśnej Krainy Jezior na lata 2025 - 2030 jest dokumentem określającym główne kierunki rozwoju gmin partnerskich i powiatu z obszaru Leśnej Krainy Jezior przede wszystkim pod kątem możliwości jakie stwarza realizacja przedsięwzięć w formule Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT).

Strategia obejmuje obszar następujących jednostek samorządu terytorialnego: Gmina Dębowa Kłoda, Gmina Ludwin, Gmina Sosnowica, Gmina Uścimów, Gmina Wiryki oraz Powiat Parczewski – w granicach administracyjnych ww. gmin. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne wraz z określającymi je wskaźnikami oraz projekty wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Jest jednym z kluczowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe gmin partnerskich i powiatu parczewskiego długookresowej polityki rozwoju całego obszaru partnerstwa.

W roku 2025r nie były realizowane żadne projekty w ramach partnerstwa.

3.4 Wykonanie uchwał Rady Powiatu w Parczewie

Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy o samorządzie powiatowym Zarząd Powiatu przy pomocy starostwa i powiatowych jednostek organizacyjnych realizował uchwały podjęte przez Radę Powiatu w 2025 r. Zarząd Powiatu w Parczewie wykonywał uchwały Rady Powiatu w sposób w nich określony oraz zgodnie z przepisami prawa.

Rada Powiatu w 2025 r. obradowała na 12 sesjach i podjęła 70 uchwał. Tematyka uchwał dotyczyła:

- 1) uchwały związane z budżetem, tj. wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej na 2026 r.; o zmianie uchwały budżetowej na rok 2025 i o zmianie wieloletniej prognozy finansowej (28 uchwał) , o zatwierdzeniu podziału środków PFRON i jego zmianach (2 uchwały), o zatwierdzeniu skonsolidowanego bilansu Powiatu Parczewskiego za rok 2024 (1 uchwała). Uchwały te zostały wykonane przez Zarząd Powiatu.

Szczegółowe omówienie wykonania budżetu powiatu zostało przedstawione w sprawozdaniu z wykonania budżetu i podlega odrębnej ocenie w procedurze absolutoryjnej.

2) uchwały wynikające z kompetencji rady powiatu o charakterze ustrojowo organizacyjnym (5 uchwał);

3) pozostałe uchwały omówione w tabeli 2, które Zarząd Powiatu wykonywał.

Podjęte przez Radę Powiatu uchwały Starosta Parczewski zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym przekazał do organu nadzoru jakim są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

Tabela 2. Uchwały podjęte w 2025 r., które Zarząd Powiatu wykonywał

L.p.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Informacja o wykonaniu
1.	X/66/2025	24.01.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania stypendiów za wyniki w nauce uczniom szkół prowadzonych przez Powiat Parczewski	akt prawa miejscowego opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.753. Zmiany wprowadzone uchwała były brane pod uwagę przy przyznawaniu stypendiów w roku szkolnym 2024/2025
2.	X/67/2025	24.01.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Społecznej Straży Rybackiej i uchwalenia jej regulaminu.	akt prawa miejscowego opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 752. Akt porządkujący nadający Regulamin Społecznej Straży Rybackiej Powiatu Parczewskiego
3.	X/70/2025	24.01.2025	w sprawie przekazania skargi według własności	skarga została przekazana Wojewodzie Lubelskiemu, jako organowi właściwemu do jej rozpatrzenia dot. zagospodarowania poscaleniowego w ramach operacji pn „Scalenie gruntów obrębu Kolonia Krzywowierzba, gm. Dębowa Kłoda,
4	XII/73/2025	21.02.2025	w sprawie wyrażenia woli zawarcia porozumienia gminno-powiatowego określającego zasady współpracy w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych na obszarze Leśnej Krainy Jezior	zostało zawarte w dniu 17 marca 2025 r. porozumienie gminno- powiatowe opublikowane w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.2283. Jest to forma partnerstwa warunkująca opracowanie i realizację strategii w celu realizacji projektów w formule Innych

				Instrumentów Terytorialnych.
5	XIII/76/2025	26.03.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Powiatu Parczewskiego, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Parczewski oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	akt prawa miejscowego opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1905. Akt porządkujący dotyczy wykazu przystanków komunikacyjnych usytuowanych na drogach powiatowych .
6	XIII/77/2025	26.03.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie powierzenia Gminie Podedwórze prowadzenia zadania w zakresie zarządzania drogą powiatową nr 1095L w zakresie związanym z realizacją zadania inwestycyjnego	Zarząd Powiatu zawarł aneks do Porozumienia nr 031.1.2025.AZ Powiatu Parczewskiego z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie przekazania przez Powiat Parczewski i przyjęcia przez Gminę Podedwórze zadania zarządzania publiczną drogą powiatową
7	XIII/78/2025	26.03.2025	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Sosnowica	Zarząd Powiatu zawarł z Gminą umowę o udzieleniu dotacji nr 032.73.2025.AZ z dnia 01.04.2025 r.
8	XIV/83/2025	24.04.2025	w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu
9	XV/87/2025	21.05.2025	w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie	zrealizowano upoważnienie ustawowe
10	XV/89/2025	21.05.2025	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Podedwórze	Zarząd Powiatu zawarł z Gminą umowę o udzieleniu dotacji nr 032.99.2025.AZ z dnia

				21.05.2025 r.
11	XV/90/2025	21.05.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiących własność Powiatu Parczewskiego	Zrealizowana Zarząd Powiatu dokonał darowizny na cele publiczne wobec nieruchomości położonych w obrębie miasto Parczew na rzecz samorządu Województwa Lubelskiego a pozostające w pasie drogi wojewódzkiej nr 819 relacji Parczew – Kołacze – Łowcza - Wola Uhruska.
12	XVI/93/2025	18.06.2025	w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie	zrealizowano upoważnienie ustawowe
13	XVI/94/2025	18.06.2025	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Siemień	Zarząd Powiatu zawarł z gminami Powiatu w dniu 30.06.2025 r. Porozumienie w sprawie wspólnej organizacji i współfinansowania „Dożynek Powiatu Parczewskiego”
14	XVI/95/2025	18.06.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Jabłoń	Zarząd Powiatu zawarł z Gminą w dniu 30.06.2025 aneks nr 2 do umowy o udzieleniu dotacji nr 032.15.2024.AZ z dnia 31.01.2024 r.
15	XVI/99/2025	18.06.2025	zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznania dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia w szkołach i placówkach	akt prawa miejscowego opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.3115 . Akt nieobowiązujący uchylony uchwałą Nr XIX/115/2025

			oświatowych prowadzonych przez Powiat Parczewski	
16	XVI/100/2025	18.06.2025	w sprawie założenia „Branżowej Szkoły II Stopnia w Parczewie” i włączenia jej do Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu
17	XVI/101/2025	18.06.2025	w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2025 - 2030	zrealizowano upoważnienie ustawowe
18	XVI/102/2025	18.06.2025	w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Parczewskiego na lata 2025 – 2028”	zrealizowano upoważnienie ustawowe
19	XVI/103/2025	18.06.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiących własność Powiatu Parczewskiego	zrealizowana Zarząd Powiatu dokonał sprzedaży nieruchomości w Królewskim Dworze i Jabłoniu na których były usytuowane wieże telekomunikacyjne, które powstały na potrzeby projektu ”Regionalna Sieć Szerokopasmowa Lublin północny – wschód”
20	XVI/104/2025	18.06.2025	w sprawie nadania statutu Powiatowemu Urzędowi Pracy w Parczewie	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu opublikowana w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 3117
21	XVIII/108/2025	10.09.2025	w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno–finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie	zrealizowano upoważnienie ustawowe

22	XVIII/109/2025	10.09.2025	w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno–finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie	zrealizowano upoważnienie ustawowe
23	XVIII/110/2025	10.09.2025	w sprawie uchwalenia „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa obywateli na lata 2025 – 2030”	zrealizowano upoważnienie ustawowe
24	XVIII/111/2025	10.09.2025	w sprawie zmiany składu osobowego Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Parczewie	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu
25	XIX/114/2025	29.09.2025	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych mających siedzibę na obszarze Powiatu Parczewskiego	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu
26	XIX/115/2025	29.09.2025	w sprawie regulaminu przyznawania dodatków i innych składników wynagrodzenia nauczycielom szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Parczewski	akt prawa miejscowego, uchwała opublikowana w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.4330
27	XIX/116/2025	29.09.2025	w sprawie zasad udzielania i rozmiaru obniżek oraz określenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach, prowadzonych przez Powiat Parczewski	akt prawa miejscowego uchwała opublikowana w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.4331
28	XIX/117/2025	29.09.2025	w sprawie określenia rodzajów świadczeń	akt prawa miejscowego uchwała opublikowana

			przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania	w Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.4332
29	XIX/118/2025	29.09.2025	w sprawie przyjęcia Strategii terytorialnej Leśnej Krainy Jezior na lata 2025-2030	Strategia jest dokumentem określającym główne kierunki rozwoju gmin partnerskich i powiatu z obszaru Leśnej Krainy Jezior. Podjęcie uchwały to realizacja ustawowych kompetencja rady powiatu
30	XXI/122/2025	20.11.2025	w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy Powiatu Parczewskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026”.	akt prawa miejscowego uchwała opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.5117, realizacja w 2026 r.
31	XXI/123/2025	20.11.2025	w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi na obszarze Powiatu Parczewskiego i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu, obowiązujących w roku 2026	akt prawa miejscowego uchwała została opublikowana Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 5118, realizacja w 2026 r.
32	XXI/124/2025	20.11.2025	w sprawie zaskarżenia rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Lubelskiego z dnia 24 października 2025 r. znak PN-II.4131.287.2025	zrealizowano upoważnienie ustawowe
33	XXI/125/2025	20.11.2025	w sprawie przekazania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Lublinie wraz z aktami skargi Gminy Parczew na uchwałę Nr VIII/48/2024 Rady	zrealizowano upoważnienie ustawowe

			Powiatu w Parczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi powiatowej nr 1607L położonej na terenie gminy Parczew i gminy Dębowa Kłoda	
34	XXII/128/2025	18.12.2025	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Parczewskiego	podjęcie uchwały było związane z realizacją ustawowych kompetencji rady powiatu, realizacja w 2026 r.

Źródło: opracowanie własne Sekretarz Powiatu

Tabela 3. Uchwały podjęte przed 1 stycznia 2025 r. ale obejmujące swym zakresem wykonywanie w 2025 r.

Lp.	Uchwała (numer/data podjęcia/przedmiot)	Informacja o wykonaniu
1.	Uchwała Nr XXX/163/2009 z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektóre inne składniki wynagrodzenia w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Parczewski ¹	Zarząd Powiatu podejmował co kwartał uchwały o ustaleniu dodatku motywacyjnego dla dyrektorów placówek oświatowych prowadzonych przez samorząd powiatowy oraz raz na rok szkolny dodatek funkcyjny i za warunki pracy. Dodatki przyznawane były odpowiednio dla każdej placówki zgodnie z kryteriami uchwały.
2.	Uchwała Nr XLIV/218/2013 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieki nad zabytkami oraz określenia ich wysokości ²	Zarząd Powiatu w 2025 r. przyznał 26 osobom stypendia w dziedzinie twórczości artystycznej stypendium na własny rozwój. Stypendia wypłacane były jednorazowo w kwotach od 700 zł do 1 500 zł . Łącznie stanowiło to kwotę 30 000,00 zł.
3.	Uchwała Nr VII/41/2015 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 4 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania stypendiów za wyniki w nauce, sporcie uczniom szkół prowadzonych przez Powiat Parczewski ³	Zarząd Powiatu udzielił przyznając na rok szkolny <u>2024/2025</u> dla 12 uczniów na kwotę 15.400 zł oraz na rok szkolny <u>2025/2026</u> dla 14 uczniów stypendia na kwotę 24 920 zł. oraz na Stypendia wypłacane były w wysokości od 100 zł do 300 zł. Stypendia wspierają rozwój edukacyjny uczniów, są nagrodą za pracowitość i umiejętność wykorzystania swoich zdolności, za zaangażowanie w działania edukacyjne i społeczne na rzecz szkoły.

¹ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2009 r. Nr 78 poz. 1896 ze zm)

² Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2014 r. poz. 329

³ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1583

4.	Uchwała Nr XLIV/249/2018 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 18 września 2018 r. w sprawie ustalenia kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Parczewski zmieniona uchwała Nr III/16/2018 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 28 grudnia 2018 r. ⁴	W 2025 roku zostały przyznane nagrody 10 nauczycielom za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz społecznej i pozaszkolnej. Wysokość nagrody wynosiła od 1 900 zł do 4 500 zł, na łączną kwotę –26 400 zł.
5.	Uchwała Nr XXXVIII/215/2018 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania dla publicznych szkół i niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych funkcjonujących na terenie Powiatu Parczewskiego. ⁵	Realizację opisano w pkt 5.1 raportu
6.	Uchwała Nr XIII/84/2019 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 18 grudnia 2019 r w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych dla których zarządcą jest Zarząd Powiatu w Parczewie ⁶	Realizację opisano w pkt 5.7 raportu
7.	Uchwała Nr VIII/53/2024 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 28. Listopada 2024 w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy Powiatu Parczewskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025” ⁷	Realizację programu opisano w pkt 6 raportu
8.	Uchwała Nr VIII/44/2024 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi na obszarze Powiatu Parczewskiego i jego parkowanie na parkingu strzeżonym	Realizację opisano w pkt 5.4.2 raportu

⁴ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.5552, zm. 2019 r. poz. 442

⁵ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 1094

⁶ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2019 r. poz. 7681

⁷ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 6240

	oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu, obowiązujących w roku 2025 r ⁸	
9.	Uchwała IX/58/2024 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umów na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Powiatu Parczewskiego	Realizację opisano w pkt 5.4.1

Źródło: opracowanie własne Sekretarz Powiatu

---

⁸ Dz. Urz. Woj. Lubelskiego 6490

4 Starostwo Powiatowe i jednostki organizacyjne

Zarząd Powiatu w Parczewie swoje zadania wykonywał przy pomocy Starostwa Powiatowego w Parczewie. Siedziba Starostwa mieści się w budynku zlokalizowanym w Parczewie przy ul. Warszawskiej 24, Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami w budynku przy ul. Wojska Polskiego 21, a Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności mieści się przy Al. Jana Pawła II 36.

Struktura Starostwa Powiatowego w Parczewie składa się z wydziałów, referatu i samodzielnych stanowisk pracy. Faktyczny stan zatrudnienia w Starostwie Powiatowym na koniec roku 2025 wynosił 62 pracowników, w tym na stanowiskach urzędniczych zatrudnionych było 54 pracowników zaś 8 pracowników zatrudnionych było na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

W minionym roku kontynuowano realizację umowy podpisanej ze Skarbem Państwa, w imieniu którego działa Centrum Projektów Polska Cyfrowa na realizację Projektu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd” możliwego do zrealizowania z Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa. Projekt opiewa na kwotę 850 000 zł realizacja kończy się we wrześniu bieżącego roku. W roku 2025 wydatkowano kwotę 685 203,48 zł na zakup urządzeń sieciowych brzegowych firewalli, przełączników, serwerów, macierzy, sieciowych banków danych oraz niezbędnego do ich obsługi oprogramowania wraz z wdrożeniem i szkoleniem. W dalszej kolejności będzie realizowany obszar kompetencyjny w postaci szkoleń pracowników starostwa oraz obszar organizacyjny w postaci audytów sprawdzających poprawę stanu infrastruktury i procedur nimi zarządzających.

Starostwo informuje podmioty zewnętrzne jakie mają uprawnienia i obowiązki oraz jaki jest dla nich sposób komunikacji. Komunikacja zewnętrzna odbywała się za pośrednictwem korespondencji, telefonów i poczty elektronicznej. Został zakupiony do Wydziału Komunikacji system kolejkowy co usprawnia pracę. Ponadto w Biurze Obsługi Klienta wykładane były druki i formularze dla klientów. Pisma ogólne do urzędu można było składać elektronicznie poprzez platformę e-PUAP. W 2025 roku w Starostwie Powiatowym w Parczewie zostało zarejestrowanych za pośrednictwem systemu elektronicznego obiegu dokumentów 15097 dokumentów (bez Wydziału Komunikacji). Wpłynęło za pośrednictwem e-PUAP 1870 dokumentów, zaś wysłano za pośrednictwem e-PUAP – 1020. Natomiast przez EDOR wpłynęło 830, zaś wysłano 521 dokumentów. Udzielono 84 odpowiedzi na wnioski o informację publiczną.

W niniejszym opracowaniu obrazując pracę Starostwa skupiono się na komórkach organizacyjnych, które mają największy kontakt z mieszkańcami powiatu i są najbardziej istotne z punktu widzenia obywatela.

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym, w celu wykonywania zadań, powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami.

Powiatowe jednostki organizacyjne

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Kalince;
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie;
- 3) Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie;
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie;
- 5) I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Parczewie;
- 6) Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie;
- 7) Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Parczewie;
- 8) Powiatowa Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Parczewie;
- 9) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie;
- 10) Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie.

5 Realizacja w roku 2025 zadań powiatu

Powiat realizował zadania:

- własne,
- z zakresu administracji rządowej, określone ustawowymi przepisami kompetencyjnymi,
- przyjęte w wyniku porozumień zawartych z organami administracji rządowej w sprawach wykonywania zadań publicznych,
- powierzone na podstawie porozumień z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego w sprawie powierzenia wykonywania zadań publicznych,
- pozostałe, w tym określone statutem, uchwałami organów powiatu i zarządzeniami starosty.

Zadania te obejmowały następujące grupy tematyczne:

infrastruktura społeczna - edukacja publiczna, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna i turystyka, nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie,

infrastruktura techniczna - transport zbiorowy, drogi publiczne, utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,

porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli – obronność, bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa, zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,

ochrona środowiska i zagospodarowanie przestrzenne – rolnictwo, dbałość o stan środowiska, leśnictwo i rybactwo śródlądowe, nadzór budowlany, administracja architektoniczno-budowlana,

działalność organizatorska – przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy, ochrona praw konsumenta, wspieranie osób niepełnosprawnych, polityka prorodzinna, ochrona dóbr kultury, promocja powiatu, współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Do zakresu działania powiatu należy także wykonywanie zadań przez działające w ramach powiatowej administracji zespolonej inspekcje, służby i straże, w tym powiatową komendę policji, powiatową komendę państwowej straży pożarnej, a także inspekcję sanitarną, weterynaryjną i nadzór budowlany. Zasady współdziałania samorządu powiatowego z organami szczebla wojewódzkiego i centralnego w zakresie działania tych służb określone są w stosownych aktach prawnych.

5.1 Edukacja Publiczna

Powiat Parczewski jest organem prowadzącym dla dwóch szkół ponadpodstawowych oraz dla Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Parczewie.

Sieć szkół w Powiecie Parczewskim tworzyły:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Parczewie
- Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie
oraz szkoły prowadzone przez inne organy:
- Szkoła Policealna „Profit” w Parczewie, szkoła niepubliczna z uprawnieniami szkoły publicznej, kształcąca w zawodzie technik administracji,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „PROFIT” w Parczewie, prowadzone przez osobę fizyczną, szkoła niepubliczna z uprawnieniami szkoły publicznej,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Jabłoni prowadzone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

W 2025 r. wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodzieży utworzono od roku szkolnego 2025/2026 Branżową Szkołę II Stopnia wchodzącą w skład Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie w celu umożliwienia absolwentom Branżowej Szkoły I Stopnia zdobycia dyplomu technika oraz świadectwa dojrzałości, a tym samym przygotowanie do podjęcia studiów wyższych.

Powiat Parczewski dotował w 2025 r. następujące szkoły prowadzone przez inne organy:

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „PROFIT” w Parczewie - średnia miesięczna liczba uczniów -21
- Szkoła Policealna „PROFIT” w Parczewie- średnia miesięczna liczba uczniów - 5

Dotacja Powiatu dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych w 2025 r. wynosiła 15 357,42 zł. w tym:

- LO dla Dorosłych „PROFIT” – 1 089,92 zł,
- Szkoła Policealna „PROFIT” - 14 267,50 zł.

W ramach udzielonej dotacji dla Szkoły Policealnej „PROFIT” obejmuje też dotację wypłaconą jednorazowo w kwocie 8 436,50 zł w oparciu o art. 26 ust. 5 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych na podstawie złożonego wniosku wraz

z zaświadczeniem wydanym przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Krakowie oraz kopią przedłożonych świadectw ukończenia Szkoły Policealnej „PROFIT” w Parczewie przez 1 słuchacza, który otrzymał świadectwo ukończenia tej szkoły i uzyskał kwalifikacje zawodowe w 2025 r.

Budżet wykonany jednostek oświatowych przedstawiał się następująco:

- I LO w Parczewie – 5 584 014,25 zł,
  - Zespół Szkół w Parczewie – 9 572 431,19 zł,
  - Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Parczewie – 2 246 612,37 zł,
- z budżetu Powiatu dofinansowano realizację zadań oświatowych w kwocie 2 754 060,70 zł.

Powiat Parczewski dysponuje również bazą noclegową w ilości 35 miejsc dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Jest to internat przy Zespole Szkół w Parczewie. Z internatu mogą korzystać uczniowie I LO w Parczewie i Zespołu Szkół w Parczewie. W 2025 r z internatu korzystało 32 uczniów, dane według SIO.

Obsługę finansową jednostek oświatowych prowadzonych przez Powiat prowadzi Starostwo Powiatowe w Parczewie.

Tabela 4. Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Powiat w 2025 r.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów w ogółem		Liczba uczniów ogółem		Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach																			
					Kl.I				Kl.II				Kl.III				Kl.IV				Kl.V			
	Liczba oddz.		Liczba uczniów		Liczba oddz.		Liczba uczniów		Liczba oddz.		Liczba uczniów		Liczba oddz.		Liczba uczniów		Liczba oddz.		Liczba uczniów		Liczba oddz.		Liczba uczniów	
	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII
I Liceum Ogólnokształcące w Parczewie	14	14	379	365	2	3	53	67	5	2	126	48	4	5	124	126	3	4	76	124	-	-	-	-
Zespół Szkół w Parczewie Technikum	17	17	413	421	2	4	54	101	4	2	99	54	4	4	94	98	3	4	77	91	4	3	89	77
Szkoła Branżowa	2	1	27	14	-	-	-	-	1	-	14	-	1	1	13	14	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	33	32	819	800	4	7	107	168	10	4	239	102	9	10	231	238	6	8	153	215	4	3	89	77

Źródło: opracowanie własne Wydział Edukacji i Spraw Społecznych

Tabela 5. Zatrudnienie w placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat w 2025 r.

Wyszczególnienie		Zatrudnienie nauczycieli				w tym:									
						Nauczyciele				Administracja i obsługa				Lekarz konsultant	
		Etaty		Osoby		Pełny etat		Niepełny etat		Etaty		Osoby		Etaty	osoby
		I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII
1.	I Liceum Ogólnokształcące w Parczewie	28,24	27,75	34	32	26	25	8	7	6	7	7	8	-	-
2.	Zespół Szkół w Parczewie	41,40	41,80	44	42	40	40	4	2	11,25	11,75	12	12	-	-
3.	PPPP w Parczewie	14	14	14	15	14	14	0	1	1,5	1,5	2	2	0,15	1
Razem		83,64	83,55	92	89	80	79	12	10	18,75	20,25	21	22	0,15	1

Źródło: opracowanie własne Wydział Edukacji i Spraw Społecznych

Tabela 6. Zestawienie wyników egzaminów maturalnych przedmiotów obowiązkowych w podległych jednostkach oświatowych prowadzonych przez samorząd Powiatu Parczewskiego w 2025 r.

L.p	Szkoła	Matura 2025 r.			Matura 2024 r.
		Liczba uczniów przystępujących do matury	Liczba uczniów, którzy zdali maturę	% zdawalności	% zdawalności
1	I Liceum Ogólnokształcące w Parczewie	77	75	97,40	96,60
2	Technikum Zespołu Szkół w Parczewie	64	56	87,50	98,00
Razem		141	131	x	x

Źródło: opracowanie własne Wydział Edukacji i Spraw Społecznych

Tabela 7. Zestawienie wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe według profilu kształcenia i specjalności w Zespole Szkół w Parczewie w 2025 r.

Profil kształcenia	Liczba uczniów przystępujących do egzaminu zawodowego	Liczba uczniów, którzy zdali egzamin zawodowy i otrzymali dyplom	Egzamin zawodowy w 2024 r.
Technik Informatyk	67	48	11
Technik usług fryzjerskich	32	26	8
Technik pojazdów samochodowych	48	33	14
Technik elektryk	33	16	5
Technik żywienia usług gastronomicznych	60	34	25

Źródło: opracowanie własne Wydział Edukacji i Spraw Społecznych

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu, ustalonych w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Egzamin zawodowy jest egzaminem dwustopniowym, w I etapie trzeba osiągnąć minimum 50 % zaś w II etapie egzaminu praktycznego 75 % progu procentowego poprawności odpowiedzi. Aby zdać maturę trzeba uzyskać nie mniej niż 30% z możliwych do zdobycia punktów z określonych przedmiotów obowiązkowych.

5.1.1 Programy i projekty edukacyjne

PROGRAMY

Na mocy porozumienia nr MEiN/2022/DWEW/1118 zawartego w dniu 22 kwietnia 2022 r. pomiędzy Ministrem Edukacji i Nauki w Warszawie a Powiatem Parczewskim samorząd ponownie przystąpił do realizacji rządowego programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ramach programu Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Parczewie pełniąc funkcję wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego w powiecie parczewskim zapewniała realizację zadań w zakresie wieloaspektowej i kompleksowej pomocy niepełnosprawnemu dziecku w okresie od narodzin do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie. Realizacja programu rozpoczęła się od 24 kwietnia 2022 r. i będzie trwała do dnia 31 grudnia 2026 r. Głównym zadaniem ośrodka jest udzielanie kompleksowego wsparcia terapeutycznego rodzicom z dziećmi od chwili wykrycia zagrożenia niepełnosprawnością oraz rodzinom z dziećmi z niepełnosprawnością od narodzin dziecka do czasu podjęcia nauki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku do lat 3. W roku 2025 programem objęto 31 dzieci. Liczba zrealizowanych godzin - 501. Pomoc udzielana była bezpłatnie. Program kompleksowego wsparcia finansowany jest z budżetu państwa w 2025 dotacja celowa wyniosła 55 065,52 zł. W ramach tych środków wypłacono wynagrodzenia dla pracowników biorących udział w programie kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”, w tym 4 968,40 zł środki przeznaczono na zakup pomocy dydaktycznych z związku z realizacją programu.

W 2025r. w Zespole Szkół w Parczewie dokonano naboru uczniów do klasy I na kierunku Technik Pojazdów Samochodowych - Oddział Przygotowania Wojskowego. Zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej wskazano 2. Lubelską Brygadę Obrony Terytorialnej w Lublinie jako jednostkę wojskową odpowiedzialną za prowadzenie zajęć praktycznych dla uczniów. Głównym celem utworzenia oddziału przygotowania wojskowego było zapoznanie uczniów ze specyfiką służby wojskowej, rozwijanie umiejętności przydatnych w służbie wojskowej oraz kształtowanie postaw patriotycznych i obronnych wśród uczniów. Udział szkoły w realizacji programu szkolenia dla OPW zapewnia wyższe efekty kształcenia i ułatwia absolwentom kontynuację nauki na wymarzonych wojskowych uczelniach lub wybór ścieżki kariery zawodowej związanej z wojskiem lub służbami mundurowymi. Jest to też działanie powiatu, które przekłada się na ochronę ludności.

Powiat Parczewski zgodnie z umową zawartą ze Skarbem Państwa-Ministrem Obrony Narodowej o udzielenie dotacji celowej na realizację zadania polegającego na zakupie wszystkich elementów ubioru dla 22 uczniów oddziału przygotowania wojskowego rozpoczynających w roku szkolnym 2025/2026 naukę w klasie I Technikum w Zespole Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie oraz zakup całości lub części wyposażenia specjalistycznego służącego do realizacji programu szkolenia w OPW, otrzymał dotację celową w wysokości 116 900,00 zł. na zabezpieczenie funkcjonowania nowo utworzonego oddziału OPW. Z dotacji celowej wydatkowano 85 000 zł na zakup pakietu szkoleniowego

oraz 31 900,00 zł na zakup pakietu ubiorczego dla 22 uczniów Oddziału Przygotowania Wojskowego. Wkład własny samorządu stanowił kwotę 23 380,00 zł.

PROJEKTY EDUKACYJNE

- „Lepiej wykształceni zawodowcy edycja 2. Kompleksowy program rozwoju uczniów i uczennic oraz kadry Zespołu Szkół w Parczewie” – w ramach projektu 100 uczniów odbyło płatne staże wakacyjne w wymiarze 120 godzin. Pozostali uczniowie zwiększyli kwalifikacje i kompetencje na kursach zawodowych i spotkaniach z doradcą zawodowym. Projekt podpisano we wrześniu 2025 r. z terminem do 30.09.2026 r. w roku 2025 wydatkowano 620 367,01 zł środki finansowe Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
- Projekt Erasmus⁺ praktyki zagraniczne dla uczniów - najzdolniejsi uczniowie Zespołu Szkół w Parczewie w ramach 14 dniowych szkolnych praktyk zawodowych doskonalili swoje kwalifikacje w Grecji. Głównym celem wyjazdu było poznanie historii, kultury oraz przygotowanie do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku zawodowym i społecznym jak również budowanie świadomości międzykulturowej. Uczestniczyło 26 uczniów wraz z opiekunami. Wydatki na realizację projektu wyniosły 289 553,36 zł obejmujące pobyt uczniów opiekunów, transport kieszonkowe i ubezpieczenie.
- Projekt „Wyjście z klasą” realizacja przedsięwzięcia Ministra Edukacji Narodowej skierowanego do uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu Powiatu Parczewskiego. Udział w projekcie wzięły szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez samorząd Powiatu Parczewskiego oraz szkoły podstawowe z terenu Gminy Parczew, Gminy Dębowa Kłoda oraz Gminy Sosnowica. Głównym założeniem przedsięwzięcia było wsparcie finansowe jednodniowych wyjść uczniów i ich opiekunów do instytucji kultury. W ramach działań możliwe było uczestnictwo m.in. w spektaklach teatralnych, koncertach, wystawach, a także organizowanie wyjść do instytucji naukowych oraz centrów edukacji połączonych z warsztatami edukacyjno-kulturalnymi. Wartość zrealizowanego zadania przez powiat wyniosła – 96 102,22 zł. Szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez powiat uczestniczące w projekcie to Zespół Szkół w Parczewie wydatkowana kwota 14.840 zł na 58 uczestników z Technikum oraz I Liceum Ogólnokształcące w Parczewie wartość zadania -20.372,81 zł udział 220 uczestników.
- Projekt „Przyjaźni specjaliści -doposażenie gabinetu pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego, psychologa, tyflop pedagoga na potrzeby zajęć z uczniami” realizowany w I Liceum Ogólnokształcącym w Parczewie z dofinansowaniem przez Telewizję Polską w likwidacji z siedzibą w Warszawie. Doposażono gabinety w szkole. Łączna kwota dofinansowani wyniosła 50 000 zł
- w ramach UE Projekty NextGeneration EU KPO- Skarb Państwa - Minister Cyfryzacji nastąpiło nieodpłatne przekazanie dla uczniów szkół sprzętu komputerowego:
  - 1) Technikum ZS w Parczewie: 41 laptopów , 11 laptopów przeglądarkowych, 25 tabletów

2) Branżowa Szkoła I stopnia ZS w Parczewie: 13 laptopów, 4 laptopy przeglądarkowe, 8 tableatów

3) I Liceum Ogólnokształcącego w Parczewie: 38 laptopów , 11 laptopów przeglądarkowych, 22 tablety.

Łączna wartość otrzymanego sprzętu wyniosła 384 846,09 zł.

5.1.2 Realizacja inwestycji i remontów w szkołach i placówkach oświatowych

Remonty i inwestycje były realizowane przez poszczególne jednostki oświatowe w ramach własnych budżetów na rok 2025 .

I Liceum Ogólnokształcące w Parczewie wykonało między innymi: renowację podłogi na sali gimnastycznej, remont oświetlenia, remont układu regulacji temperatury w klasach oraz remont pokrycia dachowego. Wydatkowana kwota 168 416,27 zł. W ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze B. dla I Liceum Ogólnokształcącym w Parczewie pn. „Liceum bez barier”. Program obejmował wymianę drzwi w ciągach komunikacyjnych na kwotę 32 607,30 zł.

Zespół Szkół w Parczewie wykonał między innymi: remont pomieszczeń pracowni, remont chodnika, remont pomieszczeń stołówki oraz renowację podłóg drewnianych. Wydatkowana kwota 65 506,00 zł.

5.2 Promocja i ochrona zdrowia

W ramach realizacji zadań powiatu z zakresu promocji i ochrony zdrowia w 2025 roku odbyła się:

- XII Regionalna Olimpiada Wiedzy o Zdrowiu Psychicznym, – Olimpiada składała się z etapu szkolnego, powiatowego i regionalnego. Celem olimpiady było poszerzenie wiedzy przez uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie szeroko pojętego zdrowia psychicznego oraz zdobycie wiedzy w zakresie radzenia sobie z kryzysem lub zaburzeniom psychicznym. W etapie powiatowym olimpiady udział wzięli laureaci z 3 szkół ponadpodstawowych z terenu Powiatu Parczewskiego, tj.; I Liceum Ogólnokształcącego w Parczewie, Zespołu Szkół w Parczewie, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Jabłoni. (do etapu szkolnego przystąpiło 81 uczniów). Na etapie powiatowym olimpiady młodzież otrzymała nagrody ufundowane przez Zarząd Powiatu w Parczewie.

Etap regionalny odbył w Zespole Szkół Nr 2 im. Księcia Pawła Karola Sanguszki w Lubartowie wzięło udział 30 uczniów szkół ponadpodstawowych – laureatów etapów powiatowych z dziesięciu powiatów województwa lubelskiego w tym 3 uczniów z terenu Powiatu Parczewskiego. Uczennica I LO w Parczewie w etapie regionalnym zdobyła III miejsce.

- Zorganizowano bezpłatne badania profilaktyczne dla mieszkańców Powiatu Parczewskiego - II edycja akcji “Zdążyć przed rakiem -bezpłatne badania markerów nowotworowych dla

mieszkańców powiatu Parczewskiego. W ramach akcji wykonano 833 badania markerów nowotworowych: (Ca-125, Ca-19.9, Ca-15.3, CEA). Badania były wykonywane przez Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie w ramach zawartej umowy z Powiatem Parczewskim.

- Akcja "Sercu na zdrowie" - działania profilaktyczne, której realizatorem był SP ZOZ w Parczewie w ramach zawartej umowy z Powiatem Parczewskim. W akcji wzięło udział 200 mieszkańców Powiatu Parczewskiego. Grupę docelową stanowili mieszkańcy powiatu parczewskiego, którzy ukończyli 50 rok życia;
- Udział w akcjach organizowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia pod nazwą „Środa z Profilaktyką” poprzez rozpropagowanie wśród jednostek organizacyjnych powiatu oraz zamieszczanie na stronie internetowej powiatu informacji tematycznych przygotowanych przez ekspertów NFZ na temat profilaktyki zdrowia.
- Zamieszczanie i rozpropagowanie informacji o bezpłatnych badaniach mammograficznych wykonywanych na terenie powiatu przez podmioty lecznicze.

Na zakup nagród na powiatową olimpiadę o zdrowiu psychicznym i na organizację badań profilaktycznych, markery nowotworowe wydatkowano łącznie 37 560,11 zł.

Podmioty Lecznicze

Na terenie powiatu funkcjonują dwa publiczne podmioty lecznicze, gdzie organem założycielskim jest Powiat Parczewski: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie i Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie.

5.2.1 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie

Obszarem działania, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie, obejmuje teren całego kraju a w szczególności teren powiatu parczewskiego. Posiada Certyfikat Akredytacyjny nr 2018/42, Certyfikaty: w zakresie zarządzania jakością ISO 9001, zakresie zarządzania środowiskiem ISO 14001, zakresie zarządzania BHP OHSAS 18001.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie:

- leczenia szpitalnego,
- ambulatoryjnego świadczenia specjalistycznego,
- opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- rehabilitacji leczniczej i profilaktycznych programów zdrowotnych.

Ogólny schemat organizacyjny SPZOZ w Parczewie

I. Zakład leczniczy **Szpital SPZOZ w Parczewie** z następującymi jednostkami:

1. Jednostka **Szpital**
2. Jednostka **Apteka szpitalna**

3. Jednostka **Sterylizatornia**

II. Zakład leczniczy **Ambulatorium SPZOZ w Parczewie** z następującymi jednostkami:

1. Jednostka **Zespół Poradni Specjalistycznych**
2. Jednostka **Dział Diagnostyki**
3. Jednostka **Dział Diagnostyki Laboratoryjnej**
4. Jednostka **Dział Rehabilitacji**

III. Zakład leczniczy **Opieka Medyczna SPZOZ w Parczewie** z następującymi jednostkami:

1. Jednostka **Centrum Zdrowia Psychicznego**
2. Jednostka **Ośrodek Leczenia Uzależnień**

Tabela 8. Szpital w liczbach w 2025 r.

Nazwa oddziału	Liczba łóżek	Liczba hospitalizacji
Liczba ogółem w tym :	197	5043
Oddział Chorób Wewnętrznych	27	1042
Oddział Geriatryczny	27	661
Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	3	39
Oddział Rehabilitacyjny	27	236
Oddział Dziecięcy	12	532
Oddział Chirurgiczno-Urazowy z Pododdziałem Ginekologicznym	21	1745
Oddział Leczenia Uzależnień	40	334
Oddział Psychiatryczny	40	454

Dane statystyczne za rok 2025	
Liczba porad udzielonych w poradniach specjalistycznych ogółem	78704
w tym Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc (1456), Poradnia Endokrynologiczna (7431), Poradnia Kardiologiczna (1946), Poradnia Ginekologiczno-Położnicza (6482), Poradnia Laryngologiczna (4100), Poradnia Neurologiczna (13000), Poradnia Hematologiczna (1282), Poradnia Urologiczna (3157), Poradnia Rehabilitacyjna (204), Poradnia Zdrowia Psychicznego (lokalizacja Parczew, Lubartów, Włodawa -12693), Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia (3226)	

Zespół Leczenia Środowiskowego (12496) Poradnia Chorób Wewnętrznych (16) Poradnia Pediatriczna(172) Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej (7236) Poradnia Chirurgii urazowo-Ortopedycznej (1782) Poradnia Diabetologiczna (80) Poradnia Gastroenterologiczna (1945)	
---	--

Pozostałe dane statystyczne

Liczba zgonów w SP ZOZ w Parczewie	188
Średnie wykorzystanie łóżek szpitalnych w skali roku	68,85 % (z SOR)/ 70,50% (bez SOR)
Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach)	5,1 z SOR / 9,8 bez SOR

Źródło: opracowanie własne Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w 2025 r. doposażył szpital w sprzęt medyczny wydatkując kwotę 198 908,32 zł ze środków własnych. Największy wydatek to zakup resektoskopu w ilości 4 szt. na kwotę 115 344,00 zł oraz zakup bieżni do prób wysiłkowych na kwotę 57 099, 60 zł. Ponadto otrzymał darowiznę z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie z Rządowej Agencji Rezerw Strategiczny łóżka szpitalne COVID SV2 OIOM z materacem w ilości 70 sztuk , z Funduszu Medycznego Ministerstwa Zdrowia otrzymał fantomy w ilości szt. 2 . Fundacja Pomocy na Rzecz Szpitala w Parczewie "SAMARYTANIN" darowała materace szt. 9 i fantom, zaś Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy ufundowała lampę do fototerapii w ilości szt. 2 na kwotę 17 884,19 zł . Łącznie darowizny opiewały na kwotę 43 134,71 zł .

W roku 2025 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie dokończył zamierzenie inwestycyjne pt. „Przebudowa i doposażenie SOR w SPZOZ w Parczewie” - zadanie realizowane było z udziałem środków Funduszu Medycznego. Okres realizacji lata 2024-2025. W ramach realizacji tego zadania dokonano w ubiegłym roku przebudowy SOR- oraz dokonano zakupu sprzętu zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Wydatki w roku 2025 były w wysokości 7 192 323,76 zł w tym dotacja z Funduszu Medycznego 5 753 966,77 zł , z Powiatu Parczewskiego 1 395 579,31 zł. oraz środki własne 42 777,68 zł. Ponadto w ramach zadań inwestycyjnych szpital zakupił i wymienił drzwi do windy na czterech poziomach plus drzwi wewnętrzne windy wydatkując kwotę 70 431,03 zł. Jednocześnie wykonano prace remontowe wewnątrz obiektów jak i związane z obsługą nieruchomości na łączną kwotę 65 170,82 zł .

W roku 2025 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie podjął:

- zamierzenie inwestycyjne „ pt.” Integracja i rozbudowa systemu informatycznego SP ZOZ w Parczewie połączona z podniesieniem poziomu cyberbezpieczeństwa”. Koszt całej inwestycji to 7 311 658,05 zł w tym 6 000 000 zł dotacja z KPO .

- zamierzenie inwestycyjne pt „Modernizacja lądowiska dla śmigłowców przy SOR w SP ZOZ w Parczewie”. Zakres prac związana jest z modernizacją lądowiska w zakresie terenu i przyłączenia obiektów do sieci, budowa obiektów podstawowych, konstrukcja nawierzchni płyty lądowiska, instalacje, modernizacja ciągów pieszych, strefy postoju ambulansów. Koszt całej inwestycji 3 693 525,00 zł w tym dotacja Fundusz Medyczny 3 582 718,00 zł. W roku wydatkowano kwotę 51 364,80 zł .

Pozostałe koszty w ramach realizacji tych inwestycji stanowią wkład własny SP ZOZ, a okres realizacji to lata 2025-2026.

Zadłużenie SP ZOZ na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosło w kwocie 19 498 479,79 zł dotyczą zaciągniętej pożyczki BFF MEDFinance S.A. (kwota 8 000 000,00 zł) oraz BFF Polska S.A. (kwota 11 498 479,79 zł).

Realizacja programów przez SP ZOZ z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia w 2025 r.

- 1) Program profilaktyki raka szyjki macicy (bezpłatne wykonanie cytologii szyjki macicy dla kobiet w wieku 25-59 lat)
  - pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego – 14 osób;
  - pobranie materiału z szyjki macicy w celu wykonania przesiewowego testu molekularnego HPV HR oraz badania cytologicznego, na podłożu płynnym (LBC), w przypadku dodatniego wyniku testu molekularnego HPV HR – 553 osoby .Program finansowany przez NFZ.
- 2) Program badań przesiewowych raka jelita grubego (bezpłatne wykonanie badania przesiewowego kolonoskopii u osób w wieku 50-65 lat lub 40-49 lat, których posiadają krewnego pierwszego stopnia, u którego rozpoznano nowotwór jelita grubego) – 61 osób. Program finansowany przez NFZ.
- 3) Program Profilaktyki Raka Skóry organizowany przez WOMP w Lublinie przy uczestnictwie SPZOZ w Parczewie (bezpłatne badanie znamion skóry dermatoskopem osobo z woj. lubelskiego pow. 18 r.ż.) – 64 osoby.
- 4) Akcja zdrowotna „Sercu na zdrowie – działania profilaktyczne” organizowany przez Powiat Parczewski przy udziale SPZOZ w Parczewie (bezpłatne badania profilaktyczne: pomiar ciśnienia tętniczego, tętna, stężenia ogólnego poziomu cholesterolu we krwi, pomiar BMI oraz działania edukacyjne: instruktaż pomiaru poziomu glukozy glukometrem, porada pielęgniarska i porada dietetyczna) – 200 mieszkańców powiatu parczewskiego wieku 50+.

5.2.2 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie

Podstawowa działalność Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie opiera się o kontraktowanie usług z Narodowym Funduszem Zdrowia i dotyczy przede wszystkim świadczenia usług z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej i świadczeń specjalistycznych. Realizuje swoje usługi w komórkach

organizacyjnych w Parczewie ul. Kościelna 136, w Sosnowicy ul. Wyzwolenia 136 gm. Sosnowica , w Rudnie gm. Milanów i w Jabłoni gm. Jabłoń.

Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizuje w ramach zawartych umów z Narodowym Funduszem Zdrowia usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, tj.

- świadczenia lekarza, pielęgniarki, położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz pielęgniarki szkolnej;
- świadczenia nocnej i świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej podstawowej opieki zdrowotnej;
- prowadzi programy profilaktyczne;
- świadczenia komercyjne z zakresu medycyny sportowej medycyny pracy i inne.

Liczba pacjentów SPZ POZ wg stanu na dzień 31 grudnia 2025r. w poszczególnych komórkach zakładu: Parczew, Sosnowica, Rudno i Jabłoń:

Deklaracje łącznie 10367 w tym Parczew 5798, Rudno 765, Sosnowica 1772 Jabłoń 2032

Tabela 9. Liczba udzielonych świadczeń dziennej opieki podstawowej oraz wykonanych innych badań w tym komercyjnych w SP ZPOZ 2025 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba udzielonych świadczeń , badań
Porady lekarskie ambulatoryjne, w tym	46163
SPZPOZ w Parczewie	35235
Sosnowica	5564
Rudno	1528
Jabłoń	3836
Wizyty domowe	251
Porady udzielone pacjentom spoza listy aktywnej	573
Wizyty pielęgniarskie	13719
Wizyty położnicze	311
Szczepienia obowiązkowe i zalecane	2173
Bilanse zdrowia	709
Badania przesiewowe	3220
Usługi diagnostyczne	10661
Usługi pielęgniarskie z zakresu medycyny szkolnej	1200
Fluoryzacja uczniów – szkoła w Rudnie i Sosnowicy	336uczniów x 6 cykli
Badania pracowników	15 komercyjne
Badania kandydatów na kierowców oraz kierowców	8 komercyjne
Badania sportowców	195 komercyjne

Źródło: opracowanie własne Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Parczewie

Wykonano malowanie ścian w Sosnowicy i Rudnie . Koszt wyniósł 19 172,88 zł.

Na zakup sprzętu medycznego SP ZPOZ w Parczewie w 2025 wydatkował kwotę 1 545 zł zaś na doposażenie w sprzęt elektroniczny i inne kwota stanowiła 25 092 zł

Realizacja programów przez SP ZPOZ z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia w 2025 r.

- 1) Program profilaktyki chorób układu krążenia – wykonano 212 badań;
- 2) Program profilaktyki przeciwgruźliczej – wykonano 430 badania;
- 3) Program profilaktyki 40+ – wykonano 355 badań (program funkcjonował do końca kwietnia 2025 r. ;
- 4) Program „Bilans Zdrowia Osoby Dorosłej „(program funkcjonuje od maja 2025 r. – wykonano 689 badań ;
- 5) Program profilaktyczny przeciwdziałania nadwadze i otyłości – wykonano 208 badań;
- 6) Program profilaktyczny antynikotynowy – skierowany do uczniów szkół – objęto 428 uczniów;
- 7) Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie – wykonano 308 szczepień;
- 8) Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko HPV- wykonano 50 szczepień ;
- 9) Program profilaktycznych badań w kierunku wykrywania chorób nowotworowych (we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Parczewie) wykonano 800 badań;
- 10) Program profilaktyki fluorkowej w szkołach – wykonano 6 cykle fluoryzacji u 336 uczniów;
- 11) Program profilaktycznych badań bilansowych dzieci i młodzieży – wykonano 709 badań;
- 12) Program profilaktycznych szczepień ochronnych – wykonano 1374 szczepienia obowiązkowe i 799 szczepień zalecanych.

5.3 Polityka Społeczna

Polityka społeczna to celowa działalność samorządu mająca na celu kształtowanie warunków życia i pracy, poprawę bytu ludności oraz zaspokajanie jej potrzeb materialnych i niematerialnych. Jej głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, poprawa jakości życia, redukcja ubóstwa, wyrównywanie szans oraz przeciwdziałanie marginalizacji.

5.3.1 Pomoc Społeczna i Polityka Prorodzinna

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) jest pomoc społeczna mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie sami pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. PCPR wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Dla osób usamodzielnianych , które opuściły młodzieżowe ośrodki wychowawcze zostały wydane dwie

decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla jednej osoby – kwota wsparcia 7 368,90 zł, jedna decyzja na usamodzielnienie oraz dwie decyzje na zagospodarowanie na kwotę 11 363,00 zł.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie zatrudnionych jest obecnie 9 pracowników. Na system finansowania PCPR składają się: dochody własne powiatu, dotacje celowe z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu oraz zadań z zakresu administracji rządowej zleconych powiatowi, środki finansowe z funduszu pracy a także środki finansowe przyznane powiatowi algorytmem z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środki finansowe z programów celowych na realizację dodatkowych zadań i środki z dodatkowych programów Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Budżet jednostki: 4 840 912,40 zł

W ramach budżetu w roku 2025 w siedzibie jednostki znajdującej się przy ul. Szpitalnej w Parczewie wykonano usługi remontowe na kwotę 24 354,00 zł obejmowało to malowanie pomieszczeń biurowych oraz wymianę oświetlenia na energooszczędne.

Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem społecznym. Realizuje zadania własne powiatu i zadania zlecone przez administrację rządową w szczególności z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej., przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

W oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej, a następnie przedstawia radzie powiatu co roku, do dnia 30 kwietnia ocenę zasobów pomocy społecznej. Ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Narzędzie jest dość obszerne i swoim zasięgiem znacznie wykracza poza obszar pomocy społecznej. Zawiera zagadnienia związane między innymi z sytuacją demograficzną, lokalnym rynkiem pracy oraz infrastrukturą powiatową.

5.3.2 Dom Pomocy Społecznej w Kalince

Dom Pomocy Społecznej w Kalince, jest placówką zapewniającą kompleksową opiekę osobom przewlekłe psychicznie chorym, którym nie można udzielić odpowiedniej pomocy w środowisku.

Dom posiada 96 miejsc statutowych, w tym: 20 osób przyjętych przed 1.01.2004r. a, 78 osób przyjętych na podstawie skierowań wydanych po 1.01.2004r. Stan mieszkańców na 31.12.2025 r. wynosił 98 osób (w tym 36 kobiet) , w trakcie roku 8 osób zostało przyjętych, 5 zmarło, 2 usamodzielnili się i 1 osoba została przeniesiona do ZOL-u. Wiek mieszkańców

przedstawiał się następująco:18 -39 lat – 2 osoby;40 - 59 lat – 30 osób,60 - 74 lat – 45 osób, powyżej 75 lat – 21 osób.

Odpłatność mieszkańca przyjętego na „nowych zasadach” do 28.02.2025r. wynosiła 4 717,92 zł. Od 1 marca 2025 r. odpłatność wynosiła 5 331,28 zł. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie w 2025 roku wydało 9 decyzji o umieszczeniu w DPS, 17decyzji wygaszających pobyt oraz odpłatność w DPS, 45 decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w DPS oraz 1 decyzję uchylającą umieszczenie w DPS. Łącznie wydano 72 decyzje dotyczące mieszkańców

Mieszkańcom zapewniono opiekę, możliwość zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych, religijnych, terapię zajęciową oraz rehabilitację w tym przyłózkową. Mieszkańcy również mieli możliwość uczestniczenia w imprezach integracyjnych.

Budżet jednostki: 6 898 992,10 zł

Źródła finansowania działalności Domu Pomocy Społecznej w Kalince w 2025 r.:

Poniesione przez Powiat Parczewski wydatki na funkcjonowanie- 6 860 187,98 zł.

Dotacja z budżetu państwa-719 597,10 zł.

Odpłatności mieszkańców-5 435 982,62zł.

Pozostałe dochody uzyskane przez jednostkę -3 094,93zł.

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2025r. – 45 osób na umowę o pracę oraz 2 osoby na umowę zlecenie.

Zostały przeprowadzone usługi remontowe obejmujące malowanie ogrodzenia i balustrad, odnowienie pomieszczeń gospodarczych (pralni, kotłowni, garażu, pomieszczeń terapeutycznych oraz korytarzy na niskim parterze) naprawa kotłowni; urządzeń kuchennych, pralniczych i kosiarki , naprawa domofonu i dostosowanie domofonu do ustawy o dostępności, naprawa klapy oddymiania (po burzy). Dokonano zakupów nowych mebli na stołówkę (18 stołów, 72 krzesła i komodę),agregat prądowórczy o mocy 9 kWh oraz dokonano wymiany oświetlenia na oszczędne oświetlenie. Kwota 9 374,78 zł

5.3.3 Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Parczewie

Ośrodek Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej działał na zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej przez Powiat Parczewski na podstawie umowy zawartej w 2025 roku pomiędzy Powiatem Parczewskim a Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności BONA FIDES w Lublinie. Celem głównym działalności placówki było zmniejszenie zjawiska przemocy domowej oraz eliminowanie negatywnych skutków kryzysów osobistych poprzez utworzenie i funkcjonowanie kompleksowych form wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji z terenu powiatu parczewskiego poprzez nieodpłatne specjalistyczne poradnictwo psychologiczne i prawne oraz osobę do pierwszego kontaktu.

W przeciągu 2025 r. łączna liczba osób, która skorzystała z pomocy Ośrodka Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej w Parczewie to 50 osób w tym 15 to osoby dotknięte zjawiskiem przemocy domowej. Ośrodek Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej oferował wielokierunkową pomoc osobom pozostającym w różnych sytuacjach kryzysowych. Obejmowało to porady psychologiczne/psychoterapeutyczne – 125 godziny, porady prawne – 65 godziny. Łącznie skorzystało z tej pomocy 59 osób.

5.3.4 Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Parczewskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie poprzez funkcjonujący w jednostce Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. Pracą Zespołu koordynuje Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie.

W przeciągu 2025 roku w Powiecie Parczewskim łącznie funkcjonowało 37 rodzin zastępczych w tym rodzinny dom dziecka, w których przebywało 48 małoletnich dzieci, oraz 14 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. W roku obejmującym sprawozdanie powstały 4 nowe rodziny zastępcze spokrewnione w których umieszczono 7 dzieci oraz 2 rodziny niezawodowe w których umieszczono 2 dzieci. Dwóch pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze spokrewnione i weszło w proces usamodzielnienia. Ponadto 2 wychowanki rodzin zastępczych po osiągnięciu 25 roku życia otrzymało pomoc finansową na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie i założyły własne gospodarstwo domowe.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku w Powiecie Parczewskim funkcjonowało 34 rodziny zastępcze w tym rodzinny dom dziecka, w których wychowywało się 47 małoletnich dzieci i 10 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

W 2025 roku Organizator rodzinnej pieczy zastępczej poszukiwał miejsc w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo wychowawczych. W związku z tym 4 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Krasnostawskiego i Kraśnickiego oraz 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie Powiatu Radzyńskiego

W związku z tym, że w pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu przebywali wychowankowie z innych powiatów to pomiędzy powiatami zawarte zostały porozumienia dotyczące warunków pokrywania kosztów pobytu tych dzieci w rodzinach zastępczych. Zawarto 18 porozumień na kwotę 330 675,40 zł .Natomiast w sprawie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci i osób pełnoletnich pochodzących z powiatu parczewskiego a umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów zawartych było 18 porozumień na kwotę 474 599,57 zł .

W 2025 roku 11 dzieci z Powiatu Parczewskiego przebywało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Z tego tytułu Powiat Parczewski poniósł wydatek wynikający

z zawartych porozumień między powiatami i województwami oraz wystawionych not księgowych w łącznej wysokości 1 048 390,11 zł.

Obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej posiadają również gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W roku 2025 Powiat Parczewski z tego tytułu osiągnął dochód w kwocie 335 633,47 zł. Zadłużenie rodziców biologicznych pozbawionych władzy rodzicielskiej lub organicznej lub zawieszanej w ponoszeniu odpłatności zgodnie z ustawą, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wraz z ustawowymi odsetki i kosztami upomnień/wezwań do zapłaty na dzień 31.12.2025 r. wynosiło 90 947,70 zł.

Na rodziny zastępcze w 2025 r. wydatkowano łącznie 639 137,87 złotych.

Tabela 10. Podział środków finansowych na rodzinną formę pieczy zastępczej w 2025 r.

Rodzaj przyznanej pomocy	Kwota
świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka /osoby pełnoletniej,	586 061,26 zł
jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;	1 600,00 zł
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	14 200,00 zł
zdarzenie losowe i inne mające wpływ na jakość sprawowanej opieki	10 500,00 zł
środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego	26 776,61 zł
Suma	639 137,87 zł

Źródło: opracowanie własne Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie

Zarząd Powiatu w Parczewie podjął starania w celu utworzenia w budynku po byłej szkole w Kostrach placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjno-interwencyjnego maksymalnie dla 14 dzieci. Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjno-interwencyjnego podyktowane było szczególnymi potrzebami lokalnymi. Związane to jest z brakiem rodzin zastępczych oraz brak chętnych do pełnienia tej funkcji, a występująca liczba dzieci wymagających umieszczenia w pieczy zastępczej wymusza podjęcie działań zmierzających do zaradzenia występującej sytuacji. Prowadzona korespondencja z Gminą Milanów właścicielem nieruchomości budynkowej wskazywała na możliwość przekazania przez Gminę Milanów budynku po byłej szkole, ruchomości stanowiących wyposażenie oraz terenu przyległego do budynku. Wskazana forma przekazania to umowa użyczenia nieruchomości na okres 10 lat. Wymienione dokumenty nie zostały sporządzone z uwagi, iż Starosta Parczewski otrzymał negatywną opinię Rzecznika

Praw Dziecka co do zasadności utworzenia tego typu placówki na terenie Powiatu Parczewskiego.

5.3.5 Wsparanie osób niepełnosprawnych

Na rehabilitację zawodową i społeczną przeznaczona została w 2025 r. kwota 2 275 646,00 zł. w tym 1 126 272,00 zł. na Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Diecezji Siedleckiej w Parczewie. Do końca grudnia 2025 r. do Warsztatu uczęszczało 30 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu parczewskiego i 2 osoby z powiatu radzyńskiego. Wśród nich było 16 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 16 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Średnia wieku osób korzystających z zajęć w Warsztacie wynosiła 39 lat (przedział wiekowy 22-55 lat). Wśród nich było 14 kobiet i 18 mężczyzn, 11 osób zamieszkiwało miasto a 21 wieś. Wszystkie działania Warsztatu służą przygotowaniu uczestników do aktywnego włączenia się w życie społeczne, a także do podjęcia pracy zawodowej. Powiat Parczewski zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dofinansował koszty działalności Warsztatu. Udzielona dotacja stanowiła kwotę 125 141,34 zł.

Tabela 11. Wydatkowanie środków finansowych w 2025 r. na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

Lp.	Zadania	Wydatki	Rodzaj dofinansowania
Rehabilitacja zawodowa			
1.	Finansowanie wydatków na instrumenty oraz usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych	27 770,94 zł	Realizacja przez PUP przeznaczono na odbycie stażu przez 2 osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu
Rehabilitacja społeczna			
2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	172 056,00 zł	82 dofinansowania, w tym 1 dofinansowanie dla dzieci i młodzieży, 52 dofinansowania dla osób dorosłych oraz dla 27 opiekunów.
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	575 145,44 zł	łącznie wypłacono 450 dofinansowań zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze a na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wydatkowano kwotę 10 172,19 zł.

4.	Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.	3 261,60 zł	udzielono jednego dofinansowania dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy w Parczewie na wyjazd do Teatru Muzycznego w Lublinie dla 40 osób z niepełnosprawnościami.
6.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	359 757,04zł	na bariery architektoniczne- 195 147,37 zł na bariery techniczne- 115 304,91 zł na bariery w komunikowaniu się 49 304,76 zł
7.	Dofinansowanie kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej	1 126 272,00 zł	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Do warsztatu uczęszcza 32 osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Parczewie

PROGRAMY, KTÓRYCH REALIZATOREM ZOSTAŁO WYZNACZONE POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PARCZEWIE

Pilotażowy program PFRON „Aktywny samorząd”

Ważnym w znaczeniu społecznym, realizowanym przez Centrum jest program celowy PFRON-u pod nazwą „Aktywny Samorząd”. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Program w 2025 roku obejmował następujące Moduły i obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

- a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej
- b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym
- c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się
- d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką),
- e) Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W ramach realizacji Modułu I podpisano 35 umów na kwotę 359 704,00 złotych. Dofinansowanie dotyczyło zakupu sprzętu komputerowego, naprawy wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym, zakupu wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym, zakupu napędu do wózka inwalidzkiego, pokrycia kosztów pobytu dzieci rodziców niepełnosprawnych w przedszkolu. W ramach tego obszaru E w 2025 roku pomocy udzielono 69 osobom na kwotę 31 300,00 złotych.

W ramach Modułu II podpisano 37 umów dotyczących pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymali pomoc finansową w łącznej kwocie 152 314,00 złotych.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2025

Realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego , którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu codziennym.

Zostało objętych usługą 27 osób z niepełnosprawnościami, którym zostały przyznane usługi asystencji osobistej. Asystenci byli zatrudnieni na umowę zlecenie na kwotę: 810 356,54 zł liczba godzin usług asystencji osobistej: 16 421.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025

Realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2025” w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego.

Wartość dofinansowania na realizację zadania w 2025 roku wyniosła 298 857,31 złotych. Została zrealizowana opieka wytchnieniowa dla 24 osób sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami tj.: dla 4 dzieci z niepełnosprawnością i dla 22 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało program

„SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” – „Dostępne mieszkanie”

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych

i społecznych. Przedmiotem dofinansowania są koszty zamiany lub zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, umożliwiającego samodzielne opuszczanie budynku do poziomu zero przed budynkiem. W roku 2025 brak pozytywnie zweryfikowanych wniosków.

SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” – „Mieszkanie dla absolwenta”

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Przedmiotem dofinansowania jest pokrycie kosztów wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego beneficjenta w celu zwiększenia jego niezależności oraz ułatwienia mu aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego jego indywidualne kryterium dostępności.

W 2025 roku została zawarta jedna umowa na dofinansowanie kosztów wynajmu mieszkania na kwotę 131 296 zł. na okres 60 miesięcy.

Program „Wyrównywania różnic między regionami III”

W ramach powyższego programu Powiat Parczewski wystąpił z wnioskiem o udzielenie dofinansowania ze środków PFRON projektów w ramach Obszaru B tj. likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych, środowiskowych domach samopomocy, centrach i klubach integracji społecznej, przedsiębiorstwach społecznych w zakresie umożliwiania osobom z niepełnosprawnościami poruszanie się i komunikowanie.

Projekty dotyczyły likwidacji barier architektonicznych w Zespole Szkół im Stanisława Staszica w Parczewie oraz I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Parczewie. Projekty dotyczyły wymiany stolarki drzwiowej oraz wymiany nawierzchni podłóg na antypoślizgowe. W ramach dwóch powyższych projektów powiat otrzymał dofinansowanie w ogólnej kwocie 133 292,79 złotych. Zrealizowane zostało zadanie w ILO w Parczewie w zakresie wymiany drzwi w ciągach komunikacyjnych zaś w Zespole Szkół w Parczewie zadanie aneksowano ze wskazaniem terminu realizacji na maj 2026 r.

5.3.6 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności jest wydziałem Starostwa Powiatowego. Realizuje orzekanie o stopniu niepełnosprawności i o niepełnosprawności dla celów poza rentowych. Zespół wydaje również legitymacje potwierdzające niepełnosprawność oraz karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Na realizację zadania powiat otrzymał dotacje celową. W ubiegłym roku na to zadanie wydatkowano z budżetu Wojewody Lubelskiego 354 374,00 zł. W procesie orzekania uczestniczyło 8 członków Zespołu (lekarze, psychologowie, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni i pedagodzy). W 2025 r. odbyło się 44 posiedzenia składu orzekającego. Zespół przyjął łącznie 1084 wnioski o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. Wydano

984 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz 85 orzeczeń o niepełnosprawności. Łącznie wydano 1069 orzeczeń. Ponadto wydano ogółem 289 legitymacji: 15 legitymacji o niepełnosprawności i 274 o stopniu niepełnosprawności oraz 327 kart parkingowych, umożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów. W związku ze zbrojnym konfliktem na terytorium Ukrainy i pobytem uchodźców z tego kraju na terenie naszego powiatu, wydano 4 orzeczenia dla obywateli Ukrainy. Koszt realizacji zadań na rzecz obywateli Ukrainy był finansowany ze środków Funduszu Pomocy budżetu państwa w kwocie 543,03 zł.

5.4 Transport zbiorowy i drogi publiczne

Zadania z zakresu transportu zbiorowego na terenie Powiatu Parczewskiego realizowane były przez Wydział Komunikacji. W imieniu Zarządu Powiatu drogami powiatowymi zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie.

5.4.1 Transport zbiorowy

W dniu 20 grudnia 2024 roku pomiędzy Powiatem Parczewskim, a Wojewodą Lubelskim zawarto kolejną umowę, która pozwoliła na kontynuację działań w zakresie rozwoju sieci linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej, a tym samym zapobieganie wykluczeniu komunikacyjnemu na terenie powiatu Parczewskiego. Powiatowe przewozy osób w roku 2025 były realizowane na jedenastu liniach komunikacyjnych. W ciągu roku wykonano 600916 wozokilometrów. W wyniku przeprowadzonego przez powiat postępowania publicznego wybrano trzech przewoźników, którzy świadczyli usługi przewozowe na terenie całego powiatu. Przedsiębiorcy z uwagi na wielkość posiadanego taboru i możliwości kadrowych obsługiwali linie:

1. Przedsiębiorstwo Prywatny Transport Osobowy Zbysław Derewiaka z siedzibą w Parczewie obsługiwało linie komunikacyjne przebiegające przez gminy Sosnowica, Dębowa Kłoda, Jabłoń, Parczew, Podedwórze i Siemień:
  - 1) Jabłoń szkoła – Kudry – Jabłoń - Dawidy szkoła - Dawidy wieś – Łubno – Gęś - Gęś kościół- Gęś szkoła - Gęś skrzyż.- Kolano - Kolano 1 - Kolano 2 – Zaniówka – Przewłoka - Parczew Al. Zwycięstwa - Parczew Al. Jana Pawła II - Parczew ul. Harcerska;
  - 2) Jabłoń szkoła - Kudry – Paszenki - Puchowa Góra – Kalinka - Kolano szkoła - Kolano- Zaniówka – Przewłoka - Parczew Al. Zwycięstwa - Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska;
  - 3) Parczew ul. Harcerska - Parczew Al. Jana Pawła II - Parczew ul. Kościelna (szpital) - Stępków - Dębowa Kłoda – Uhnin - Sosnowica centrum – Pieszowola - Pieszowola 1 - Pasięka- Górki- Zienki- Komarówka - Orzechów Stary- Orzechów Nowy- Orzechów Nowy 1- Orzechów Nowy 2- Zamłyniec- Lejno- Lejno OSP;
  - 4) Parczew ul. Harcerska- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Kościelna (szpital)- Siedliki- Stępków- Dębowa Kłoda- Uhnin- Białka centrum- Białka las- Uhnin- Dębowa

- Kłoda- Makoszka- Plebania Wola- Stępków sklep- Stępków- Siedliki- Parczew ul. Kościelna (szpital)-Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska;
- 5) Podedwórze- Rusiły- Opole- Bojary- Niecielin- Grabówka- Nowe Mosty- Mosty- Piechy -Antopol- Hołowno- Kaniuki- Wyhalew- Wyhalew PGR- Kodeniec centrum- Lubiczyn 1- Lubiczyn 2- Marianówka- Chmielów- Chmielów OSP- Chmielów las- Wola Przewłocka- Przewłoka- Parczew Al. Zwycięstwa- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska;
  - 6) Parczew ul. Harcerska- Laski- Laski 1- Komarne- Pohulanka- Buradów- Tyśmienica- Tyśmienica 1- Babianka- Gródek Szlachecki sklep- Gródek Szlachecki szkoła- Nadzieja- Sewerynowka-Juliopol szkoła- Juliopol- Działyń sklep -Działyń 1-Wierzchowiny- Amelin- Wierzchowiny-Działyń 1- Działyń sklep- Juliopol- Juliopol szkoła- Sewerynowka- Nadzieja- Gródek Szlachecki szkoła- Gródek Szlachecki sklep- Babianka- Tyśmienica 1-Tyśmienica -Buradów- Pohulanka-Komarne- Laski 1- Laski- Parczew ul. Harcerska;
  - 7) Parczew ul. Harcerska- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew Al. Zwycięstwa- Kostry- Milanów- Cichostów- Okalew- Jezioro skrzyż.- Jezioro- Jezioro kościół- Jezioro skrzyż.- Żminne- Władysławów- Wola Tulnicka- Tulniki- Siemień- Miłków- Brudno- Koczergi- Parczew ul. Harcerska.
2. Przedsiębiorstwo Mirosław Sikora z siedzibą w Parczewie obsługiwało linie komunikacyjne przebiegające przez gminy Jabłoń, Parczew, Milanów i Siemień:
- 1) Parczew ul. Harcerska- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew Al. Zwycięstwa- Królewski Dwór- Glinny Stok- Augustówka- Cichostów- Cichostów Pieńki- Okalew- Milanów tory- Kopina I- Kopina II- Milanów centrum- Czeberaki- Kostry II skrzyż. - Kostry II Mogiłki- Parczew Al. Zwycięstwa- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska;
  - 2) Parczew ul. Harcerska- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew Al. Zwycięstwa- Kostry II Mogiłki- Kostry II szkoła- Kostry I - Rudno V- Rudno IV- Rudno III- Rudno II- Rudno I CPN- Radcze I- Radcze II- Dawidy- Kol. Dawidy- Jabłoń I- Jabłoń główny- Dawidy- Łubno-Gęś-Gęś kościół- Rudzieniec I- Rudzieniec II- Rudzieniec III-Dawidy- Kol. Dawidy- Jabłoń I- Jabłoń główny- Kol. Jabłoń- Gęś-Kolano- Przewłoka- Parczew Al. Zwycięstwa- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska.
3. Przedsiębiorstwo „GENEZA” Wiesław Chmielewski z siedzibą w Turnie obsługiwało linię przebiegającą przez gminy Sosnowica; Dębowa Kłoda i Parczew:
- 1) Sosnowica- Czerniów- Pieszowola I- Pieszowola wieś- Pasieka las- Sosnowica centrum- Zacisze- Turno skrzyż.-Turno osada- Kropiwki - Mościska- Skrzyż. do Bohutyna- Uhnin skrzyż. tartak- Uhnin szkoła-Nietiahy-Hanów- Kodeniec-Kodeniec skrzyż. do Pachola- Lubiczyn II- Lubiczyn I- Lubiczyn III- Bednarzówka-Żmiarki-Dębowa Kłoda CPN- Żmiarki-Leitnie- Stępków skrzyż.-Siedliki-Parczew ul. Kościelna (szpital)- Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Harcerska;
  - 2) Parczew ul. Harcerska - Parczew Al. Jana Pawła II- Parczew ul. Kościelna (szpital) - Siedliki-Stępków skrzyż.- Dębowa Kłoda CPN- Uhnin- Uhnin szkoła- Uhnin tartak- Skrzyż. do Bohutyna- Sosnowica centrum

Dofinansowanie pochodzące z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych (FRPA) o charakterze użyteczności publicznej do 11 linii komunikacyjnych w roku 2025 wyniosło 1.589.099,02 zł. Oprócz dofinansowania z budżetu Państwa, Operatorzy otrzymali również dopłatę ze środków własnych powiatu oraz gmin z terenu powiatu Parczewskiego przez których teren przebiegały linie komunikacyjne w kwocie odpowiadającej ich kilometrażowi. Wkład własny organizatora wyniósł 176.566,57 zł. Przy czym połowę tej kwoty stanowił wkład własny gmin. Wysokość dotacji ustalono na podstawie stosunku wielkości wykonanej pracy eksploatacyjnej i kwoty 0,50 gr. podzielonych przez 2.

5.4.2 Holowanie i przechowywanie pojazdów

W przedmiotowej kwestii w roku 2025 Wydział Komunikacji realizował uchwałę Nr VIII/44/2024 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi na obszarze Powiatu Parczewskiego i jego parkowanie na parkingu strzeżonym oraz wysokości kosztów powstałych w przypadku odstąpienia od wykonania dyspozycji usunięcia pojazdu, obowiązujących w roku 2025 r. Działania w zakresie zapewnienia usług usunięcia pojazdu i prowadzenie parkingu strzeżonego dla tych pojazdów należy do zadań własnych powiatu. Ich wykonywanie może zostać zlecone powiatowym jednostkom organizacyjnym lub powierza się ich wykonywanie podmiotom prywatnym zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Takie postępowanie zostało przeprowadzone w grudniu 2023 r. i zawarto umowę z firmą HOLPARK Radosław Tarkowski z siedzibą w Radzynie Podlaskim. Umowa obowiązywała od 13.12.2023 r. do 31.12.2025 r. Do końca 2025 roku odholowano 54 pojazdy, przy czym 44 z nich zostały odebrane. Na parkingu przechowywano 10 pojazdów, z czego wszystkie są przedmiotem postępowania przypadkowego na rzecz powiatu. W 2025 przeprowadzono 1 licytację samochodu, który na podstawie postanowienia Sądu stał się własnością powiatu.

5.4.3 Rejestracja pojazdów i uprawnienie do kierowania pojazdami

Od dnia 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. wydano 53709 decyzji o rejestracji pojazdu. W tym czasie na teren innego powiatu ubyło 2382 pojazdów. W wyżej wymienionym okresie wszczęto i prowadzono około 250 postępowań z tytułu naruszenia obowiązku zarejestrowania, zgłoszenia zbycia lub wyrejestrowania pojazdu w ustawowym terminie. W związku z brakiem uregulowania należności za ww. wystawiono około 50 tytułów wykonawczych.

W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. prowadzono ponad 1900 spraw w zakresie uprawnień do kierowania pojazdami. Wydano 1043 praw jazdy. Natomiast, pozostałe procedury dotyczyły zatrzymania, cofnięcia lub przywrócenia uprawnień. Ponadto, prowadzono postępowania w zakresie skierowania na badania, szkoleń okresowych czy wydania zezwolenia na prowadzenie pojazdu uprzywilejowanego.

5.4.4 Drogi powiatowe

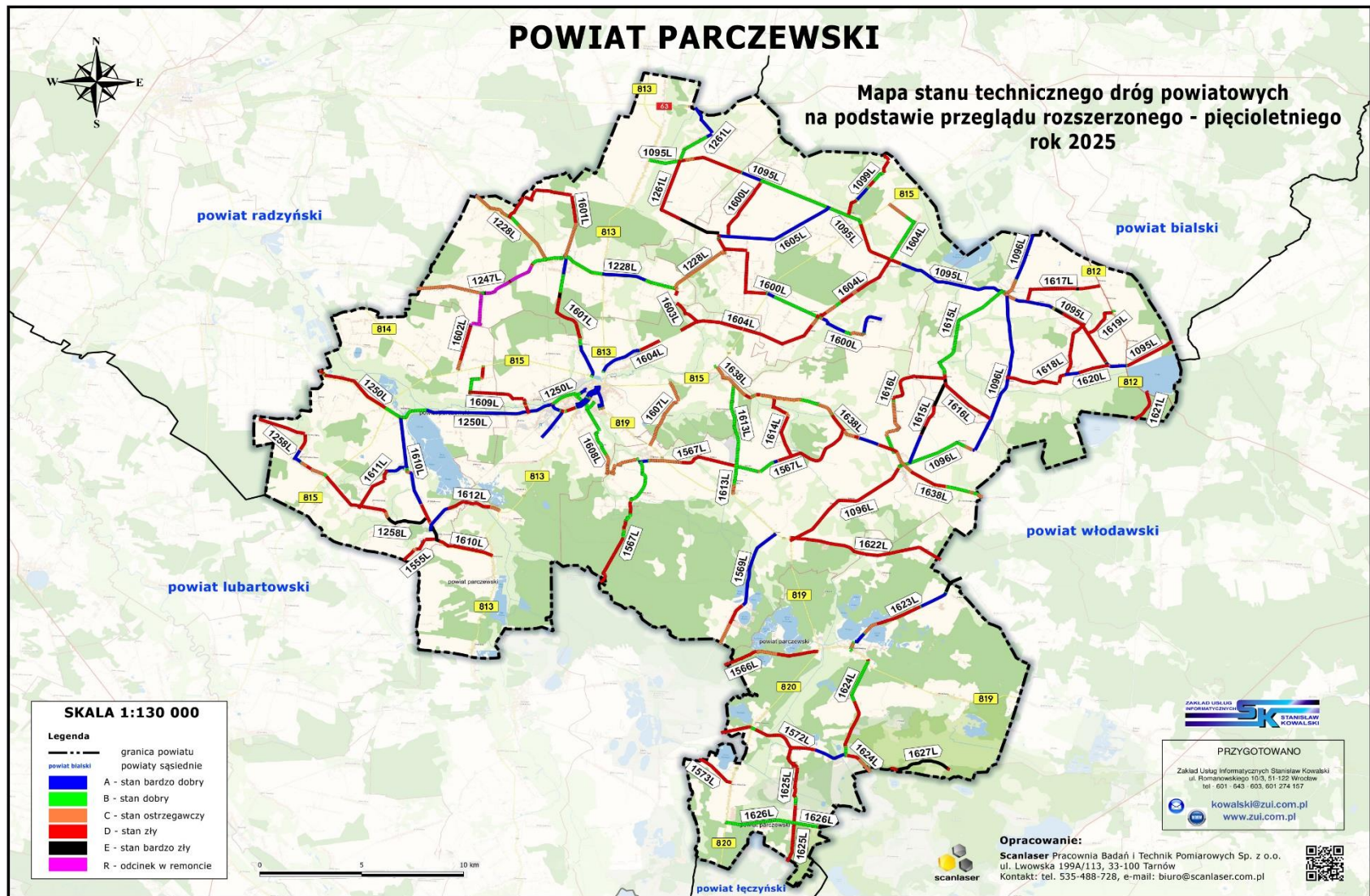
Zarząd Dróg Powiatowych jest jednostką organizacyjną Powiatu Parczewskiego utworzoną na mocy Uchwały Rady Powiatu Nr 8/3/99 z dnia 01 lutego 1999 r. i zarządza drogami powiatowymi na terenie Powiatu Parczewskiego w rozumieniu ustawy o drogach publicznych. Realizuje zadania na mocy upoważnienia Zarządu Powiatu. Wykonuje określone zadania publiczne z zakresu planowania, budowy, modernizacji utrzymania i ochrony dróg i obiektów mostowych. Dyrektor kieruje działalnością Zarządu Dróg Powiatowych. Realizuje zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym i Statucie przy pomocy Kierowników Drogowej służby liniowej oraz podległych pracowników. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2025 r. 15 pracowników na pełny etat i w tym 11 pracowników fizycznych.

Budżet jednostki: 3 877 780,00 zł

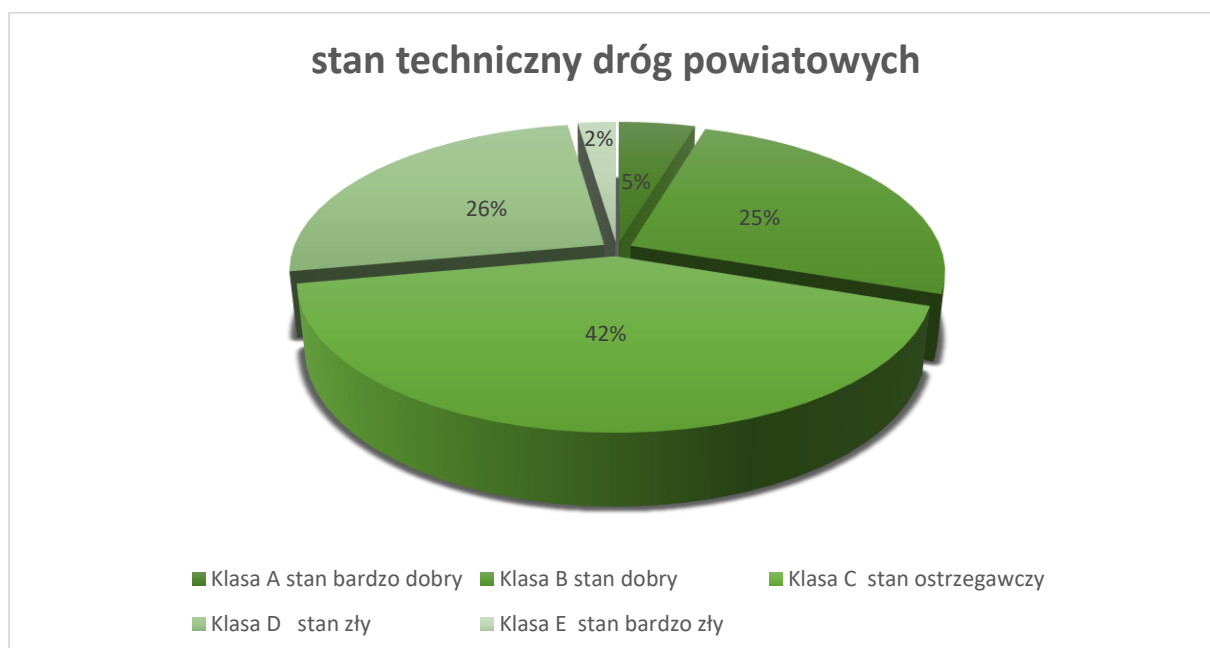
Zarząd Dróg Powiatowych posiada w swojej administracji sieć dróg powiatowych o łącznej długości 347,173km. Drogi powiatowe dzielą się na drogi w granicach administracyjnych miasta Parczewa o długości 7,582 km oraz drogi poza granicami administracyjnymi miasta w łącznej długości 339,591 km. Dróg utwardzonych jest 314,447 km zaś o nawierzchni gruntowej 32,726 km i są to drogi pozamiejskie.

Wykonane działania w 2025 r. w zakresie poprawy stanu technicznego dróg skupiły się na wykonaniu przebudowy 15,826 km dróg, 2,543 km chodnika oraz 1,705 km ścieżka rowerowa. Przedstawia się to następująco:

- 1) Droga Powiatowa 1247L dł. 3,499 km;
- 2) Droga Powiatowa 1610L dł.1,430 km + 0,838 km chodnik;
- 3) Droga powiatowa 1095L m Opole dł. 0,500 km;
- 4) Droga powiatowa 1095L m Opole dł. 1,839km + 1,705 km (budowa i przebudowa chodnika) Inwestor Gmina Podedwórze;
- 5) Droga powiatowa 1572L m. Komarówka dł. 0,543 km;
- 6) Droga powiatowa 1569L Uhnin – Białka dł. 1,705 km + 1,705 km ścieżka rowerowa;
- 7) Droga powiatowa 1095L Podedwórze do m. na rzece Zielawa dł. 1,786km Inwestor Gmina Podedwórze;
- 8) Droga powiatowa 1620L m. Antopol dł. 0,602 km Inwestor Gmina Podedwórze;
- 9) Droga powiatowa 1602L Kolonia Cichostów dł. 2,050 km Inwestor Gmina Milanów;
- 10) Droga Powiatowa 1600L m. Gęś dł. 0,404km Inwestor Gmina Jabłoń;
- 11) Droga powiatowa 1605L m. Kol. Jabłoń i Gęś dł. 1,468 km Inwestor Gmina Jabłoń;
- 12) Wykonano odnowę nawierzchni dróg powiatowych:
  - a) Droga powiatowa 1615L Kodeniec -Zadębie dł. 0,645 km,
  - b) Droga powiatowa 1567L na odcinku Źmiarki Bednarzówka dł. 0,377km.

Wykres 6 Stan techniczny dróg powiatowych

Źródło: opracowanie własne Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie

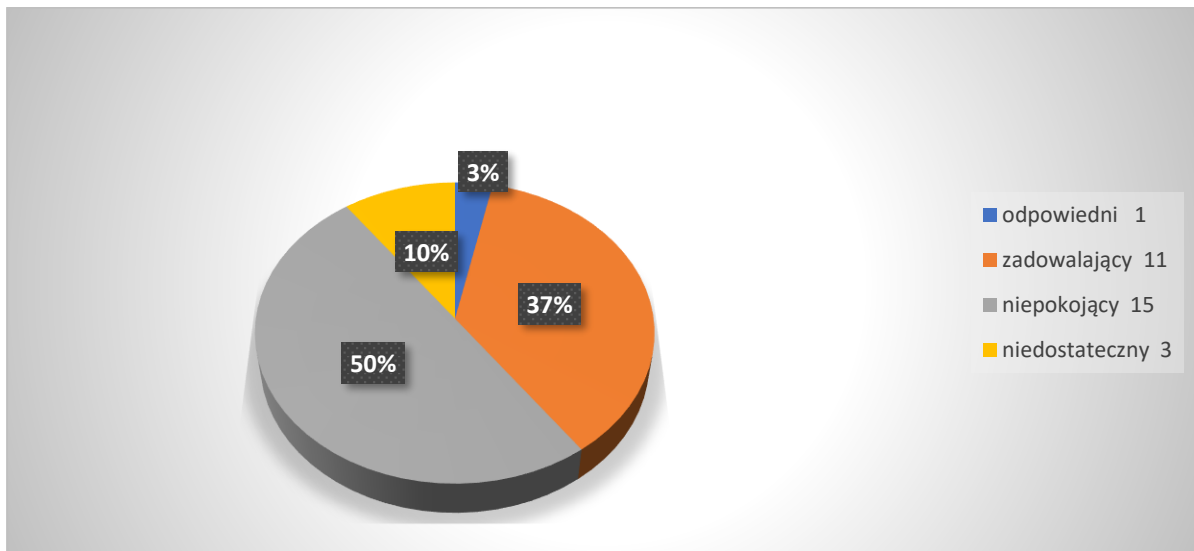
Stan techniczny dróg oceniany był w połowie roku 2025 w związku z tym nie zostały uwzględnione przebudowy dróg powiatowych które były w trakcie realizacji. Dotyczy to następujących odcinków: droga 1247L dł. 3,4990 km, droga 1610L dł. 1,430km + 0,838 km chodnik ,droga 1095L m Opole dł. 0,500 km, droga 1572L m. Komarówka dł. 0,543 km i droga 1602L Kolonia Cichostów dł. 2,050 km. W przypadku dróg 1247L i 1602L przebudowane odcinki mogły spowodować zmianę klasyfikacji oceny.

Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie w swoim utrzymaniu w roku 2025 posiadał również 30 obiektów mostowe: 9 obiektów stalowe, 14 obiektów żelbetowych i 7 obiektów z betonu sprężonego.

Mosty również przechodzą przeglądy techniczne i określany jest ich stan. Stan techniczny obiektów mostowych w skali i kryteriów oceny umieszczony jest pomiędzy stanem odpowiednim (5) a stanem niedostatecznym (2). Żaden z obiektów mostowych nie został sklasyfikowany jako przed awaryjny lub awaryjny grożący katastrofą budowlaną.

W 2025r Zarząd Powiatu podjął decyzję o zabezpieczeniu środków na wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę obiektu mostowego w Hanowie , którego ocena stanu technicznego jest najniższa. Obiekt na Kanale Wieprz Krzna w Puchowej Górze będący oceniony jako niepokojący został wyremontowany w drugiej połowie 2025r, W grudniu 2025r podpisano również umowę na wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi powiatowej nr 1572L wraz z remontem mostu w Orzechowie Starym którego ocena również jest niepokojąca.

Wykres 7 Podział obiektów mostowych ze względu na ocenę techniczną

Źródło: opracowanie własne Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie

5.4.4.1 Utrzymanie bieżące dróg powiatowych

W celu bieżącego utrzymania dróg powiatowych Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie otrzymuje budżet ustanowiony przez Radę Powiatu. W roku 2025 przedstawia się to następująco :

- 1) zakup materiałów do modernizacji i bieżącego utrzymania dróg (emulsja asfaltowa, masa na zimno, kruszywo) na wartość 209 926,61 zł;
- 2) zakup materiałów do oznakowania dróg (znaki drogowe , słupki i urządzenia BRD) na wartość 50 669,46 zł;
- 3) zimowe utrzymanie dróg (sól, mieszanka piaskowo – solna) wydatkowano 96 163,20 zł;
- 4) zimowe utrzymanie dróg (odśnieżanie, usuwanie śliskości) wydatkowano 119 826,76 zł;
- 5) malowanie pasów-oznakowanie poziome wydatkowano 80 258,29 zł;
- 6) profilowanie dróg gruntowych wydatkowano 23 486,85 zł;
- 7) przeglądy techniczne dróg i mostów (przeglądu dokonano na 30 obiektach mostowych i 43 drogi) wydatkowano 52 232,44 zł;
- 8) ścinka poboczy (wykonana na drodze powiatowej 1228L Kopina Milanów, 1250L Parczew Siemień) wydatkowano 61 206,03 zł;
- 9) wycinka samosiewów łącznie 29,387km wydatkowano 35 180,00 zł obejmowały to roboty na niżej wymienionych drogach powiatowych:
  - 1096L Kodeniec -Uhnin km 19+575 do km 26+533 dł. 6,958 km,
  - 1619L Grabówka -Bojary km 0+000 do km 1+764 dł. 1,767 km,
  - 1095L Piechy Grabówka od km 14+856 do 15+350 dł. 0,494 km,
  - 1099L Jabłoń -Kudry km 5+100 km 5+743 dł. 0,643 km,
  - 1618L Piechy Hołowno km 0+000 do km 6+106 dł. 6,106 km,
  - 1638L Przewłoka -Kodeniec km 1+297 do km 10+489 dł. 9,192km,

- 1613L Żmiarki Przewłoka km 0+000 do 4+227 dł. 4,227 km.

Zarząd Dróg Powiatowych w Parczewie w minionym roku doposażył jednostkę dokonując zakupów sprzętu na kwotę 375 949,50 zł tj. zakup ciągnika rolniczego, kosiarki bijakowej tylnoboczna i pługa odśnieżnego z ramą mocującą oraz wykonał remont instalacji elektrycznej wiaty garażowej.

5.5 Kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami , kultura fizyczna i turystyka

Kultura i turystyka są ważnymi obszarami działalności powiatu parczewskiego, celem podejmowanych działań jest wzmacnianie wizerunku ziemi parczewskiej jako regionu o walorach krajoznawczych i kulturowych.

5.5.1 Kultura

Zadania z zakresu kultury podejmowane przez samorząd powiatowy realizowane były przez Starostwo Powiatowe w Parczewie we współpracy z Powiatową Biblioteką Publiczną Centrum Kultury w Parczewie w ramach której działa Powiatowy Punkt Informacji Turystycznej w Parczewie oraz przy udziale placówek oświatowych: Zespół Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie, I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Parczewie i Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Parczewie.

Do realizacji działań wykorzystywano współczesne środki komunikacji: prasę lokalną i regionalną, media elektroniczne, strony internetowe i profil Facebook.

Powiat wspiera organizację imprez kulturalnych o charakterze regionalnym, konkursy literackie, recytatorskie i muzyczne, przeglądy teatralne i folklorystyczne, które służą edukacji i integracji społecznej mieszkańców.

Powiatowa Biblioteka Publiczna -Centrum Kultury w Parczewie

Powiatowa Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Parczewie jest główną biblioteką powiatu. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych mieszkańców powiatu, upowszechnianiu wiedzy, nauki i kultury. Dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej i kulturalnej oraz systemu informacyjnego i regionalnego na terenie powiatu. Działalność PBP-CK to gromadzenie materiałów bibliotecznych służących rozwijaniu czytelnictwa oraz zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształcenia. Pełni ona funkcję ośrodka informacji użytkowej, w tym informacji turystycznej, biblioteczno–bibliograficznej. Do niej należy też opracowywanie i publikowanie powiatowej bibliografii regionalnej, a także innych materiałów informacyjnych, zwłaszcza dokumentujących walory przyrodnicze, historię regionu, dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy powiatu. Ponadto organizuje czytelnictwo i wydarzenia kulturalne dzieciom, dorosłym, ludziom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Stan księgozbioru w Powiatowej Bibliotece Publicznej - Centrum Kultury w Parczewie

na dzień 31.12.2025 r. wynosił 5 812 woluminów i jest większa w stosunku do roku ubiegłego o 142 pozycji książkowych. Zakup w 2025 r. przez PBP-CK został zrealizowany z dotacji w kwocie 5 800,00 zł z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu przy wkładzie własnym w kwocie 6 500,00 zł.

W 2025 roku PBP-CK w Parczewie zapisano 258 czytelników. Zarejestrowano 5 122 wypożyczeń książek i 86 wypożyczeń czasopism. Wg kryterium zajęcia struktura czytelników wygląda następująco: osoby uczące się - 28; osoby pracujące – 101; pozostali (emeryci i renciści, bezrobotni, dzieci nie objęte obowiązkiem szkolnym) – 129. Wielu najmłodszych czytelników bierze udział w projekcie „Mała książka-wielki człowiek”, w którym udział kontynuuje PBP-CK.

W 2025 roku Powiatowa Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Parczewie prowadziła szeroką działalność kulturalno-oświatową i regionalną, obejmującą zarówno realizację wydarzeń własnych, jak i współpracę z instytucjami oraz organizacjami działającymi na terenie powiatu parczewskiego, jak również w wymiarze wojewódzkim. Oferta była kierowana do wszystkich grup wiekowych – od najmłodszych czytelników, poprzez młodzież, osoby dorosłe, aż po seniorów. Działalność PBP-CK przejawiała się poprzez organizację wydarzeń w formie koncertów, warsztatów tematycznych, spotkań autorskich, prelekcji historycznych i literackich, konkursów recytatorskich, warsztatów muzycznych, wydarzeń plenerowych oraz inicjatywy ogólnopolskie i regionalne, takie jak Tydzień Bibliotek czy Narodowe Czytanie. Działania te były realizowane we współpracy z szerokim gronem partnerów – nie tylko lokalnych. Biblioteka współpracowała m.in. z Lubelskim Oddziałem ARiMR, Wojewódzkim Koordynatorem Wspierania Kół Gospodyń Wiejskich, placówkami oświaty, jednostkami samorządu terytorialnego, Warsztatami Terapii Zajęciowej, PCPR w Parczewie, organizacjami społecznymi oraz środowiskiem twórczym regionu.

Biblioteka organizowała lekcje biblioteczne dla szkół podstawowych i średnich oraz zajęcia edukacyjne dla przedszkoli, wspierając rozwój kompetencji czytelniczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży. Regularnie odbywały się również spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, który integruje lokalną społeczność miłośników literatury.

Istotnym elementem działalności była promocja wydarzeń oraz zasobów biblioteki. Prowadzono systematyczne działania promocyjne obejmujące przygotowanie plakatów, komunikatów prasowych, relacji fotograficznych oraz aktywną komunikację za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych i TVP Lublin. Dzięki temu znacząco zwiększono widoczność oferty PBP-CK oraz uczestnictwo mieszkańców w życiu kulturalnym.

Biblioteka podejmowała także inicjatywy na rzecz popularyzacji kultury regionalnej, historii lokalnej oraz twórców związanych z Lubelszczyzną. Szeroki zakres współprac oraz rozwinięte działania promocyjne umocniły pozycję PBP-CK jako aktywnego centrum kultury, edukacji i

integracji społecznej, działającego zarówno w przestrzeni powiatu parczewskiego, jak i w szerszym kontekście wojewódzkim.

Pomieszczenie czytelnictwa dla dzieci wyposażono w nowy stolik, krzeselka, pufy oraz dywan, pomieszczenie czytelnictwa dla dorosłych w nowy fotel oraz sofę. W gabinecie dyrektora oraz obu czytelnictwach założono plisy okienne. Zakupiono dwa zestawy komputerowe wraz z oprogramowaniem biurowym oraz urządzenie wielofunkcyjne. Wykonano remont elewacji, ocieplenie budynku PBP-CK i wymianę okien oraz drzwi zewnętrznych. Zabudowano i przeniesiono licznik energii elektrycznej, dokonano wymiany lamp oświetleniowych oraz wykonano prace modernizacyjne przy instalacji elektrycznej.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku Powiatowa Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Parczewie zrealizowała wszystkie możliwe do przeprowadzenia przedsięwzięcia finansowe i nie posiadała żadnych należności ani zobowiązań publiczno-prawnych.

5.5.2 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami

Powiat Parczewski w roku 2025 kontynuował realizację wniosków, na które jako wnioskodawca otrzymał w 2023 r. dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Zostały zrealizowane niżej wymienionych prace:

- 1) prace konserwatorskie, obiektów sakralnych Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Jana Chrzciciela w Parczewiu, zgłoszony przez Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Jana Chrzciciela w Parczewie,
- 2) wykonanie prac konserwatorskich i robót budowlanych przy kapliczce z figurą Chrystusa Frasobliwego z 1646 r. w Podedwórzcu usytuowana na skrzyżowaniu dróg powiatowych,
- 3) opracowanie koncepcji zagospodarowania oraz dokumentacji rewitalizacji zabytkowego zespołu dworsko-ogrodowego w Milanowie stanowiącego własność powiatu.

W ramach budowania bazy informacji o dziedzictwie kulturowym oraz korzystanie z technik cyfrowych na stronie internetowej powiatu znajdują się informacje o zabytkach powiatu parczewskiego - zakładka „Kapliczki Powiatu Parczewskiego”.

5.5.3 Kultura fizyczna i turystyka

Powiat realizuje zadania z zakresu kultury fizycznej o charakterze ponadgminnym, koncentrując się na upowszechnianiu sportu, rekreacji oraz turystyki. Główne działania zrealizowane to udzielenie dotacji dla organizacji pozarządowej na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu. Takie działanie zrealizowane zostało przez Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Parczewie.

Zakres obejmował :

- „Igrzyska dla dzieci - czwórbój lekkoatletyczny dziewcząt i chłopców, trójbój lekkoatletyczny dziewcząt i chłopców oraz koszykówkę dziewcząt i chłopców.
- „Igrzyska Młodzieży Szkolnej” - koszykówka dziewcząt, koszykówka chłopców, piłka ręczna dziewcząt, piłka ręczna chłopców, szkolna drużynowa liga lekkoatletyczna

dziewcząt i chłopców koszykówka dziewcząt i chłopców ,siatkówka plażowa dziewcząt i chłopców,

- „Licealiada młodzieży” - siatkówka dz., koszykówka dziewcząt i chłopców, siatkówka plażowa dziewcząt i chłopców., szkolna liga lekkoatletyczna dziewcząt i chłopców.

Powiat Parczewski wspierał finansowo wydarzenia sportowe organizowane na rzecz mieszkańców przez n/w podmioty na rozgrywki ponad powiatowe:

- Zakup upominków dla uczestników spinningowych zawodów wędkarskich na Jeziorze Czarnym Sosnowickim i Jeziorze Bialskim.
- Zakup koszulek logowanych dla uczestników wydarzenia VIII Biegi Przetajowe „Milanowska Miła”.
- Zakup koszulek logowanych dla drużyn wyjeżdżających na Ogólnopolskie Zawody Sportowo – Pożarnicze w Stężycy (woj. Pomorskie).
- • Zakup koszulek logowanych dla drużyn Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Parczewie wyjeżdżających na Wojewódzkie Igrzyska Rekreacyjno–Sportowe LZS, na Wojewódzkie Letnie Igrzyska Seniorów i Wojewódzkie Halowe Igrzyska Seniorów.
- Zakup usługi przewozu drużyny sportowej Zespołu Szkół w Parczewie reprezentującej powiat parczewski na rozgrywkach półfinału województwa lubelskiego organizowanego w Białej Podlaskiej.
- Zakup usługi przewozu reprezentacji powiatu parczewskiego na Wojewódzkie Igrzyska LZS w Opolu Lubelskim.

Prowadzona jest ewidencja uczniowskich klubów sportowych (UKS) oraz klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej. Zgodnie z ewidencją stowarzyszeń kultury fizycznej nie prowadzących działalności gospodarczej zarejestrowanych jest 38 stowarzyszeń kultury fizycznej, w tym 19 uczniowskich klubów sportowych, W 2025 r. wydano 11 zaświadczeń o wpisie do ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej nieprowadzących działalności gospodarczej do ubiegania się o dofinansowania i prowadzenia działalności statutowej na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców powiatu parczewskiego. Wydano 1 decyzję o zmianie we wpisie w ewidencji stowarzyszeń kultury fizycznej nieprowadzących działalności gospodarczej.

Na stronie www.powiat.parczew.pl zamieszczona jest aktualna baza noclegowa oraz punkty udzielające informacji turystycznej. Turyści odwiedzający Parczew mogą też korzystać z 2 tablic z mapą powiatu zlokalizowanych w Parczewie: ul. Kościelna i ul. Warszawska oraz map poglądowych znajdujących się na terenie gmin, nadleśnictwa, miejsc wypoczynkowych.

W ramach budowania bazy informacji o dziedzictwie kulturowym oraz korzystanie z technik cyfrowych aktualizowana jest strona internetowa powiatu o treści związane z zabytkami powiatu parczewskiego.

Na stronie powiatu oraz profilu Facebook zamieszczane są aktualne propozycje wydarzeń kulturalnych, turystycznych i sportowych organizowanych przez inne jednostki i instytucje.

Na terenie powiatu rozwija się turystyka rowerowa. Wielu mieszkańców i gości korzysta z istniejących ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych. Liczba wyświetleń dowodzi odwiedzanie strony internetowej powiatu oraz śledzenia profilu Facebook, gdzie zamieszczony jest szczegółowy opis tras przyrodniczych, szlaków pieszych i rowerowych ziemi parczewskiej.

5.6 Geodezja, kartografia i kataster

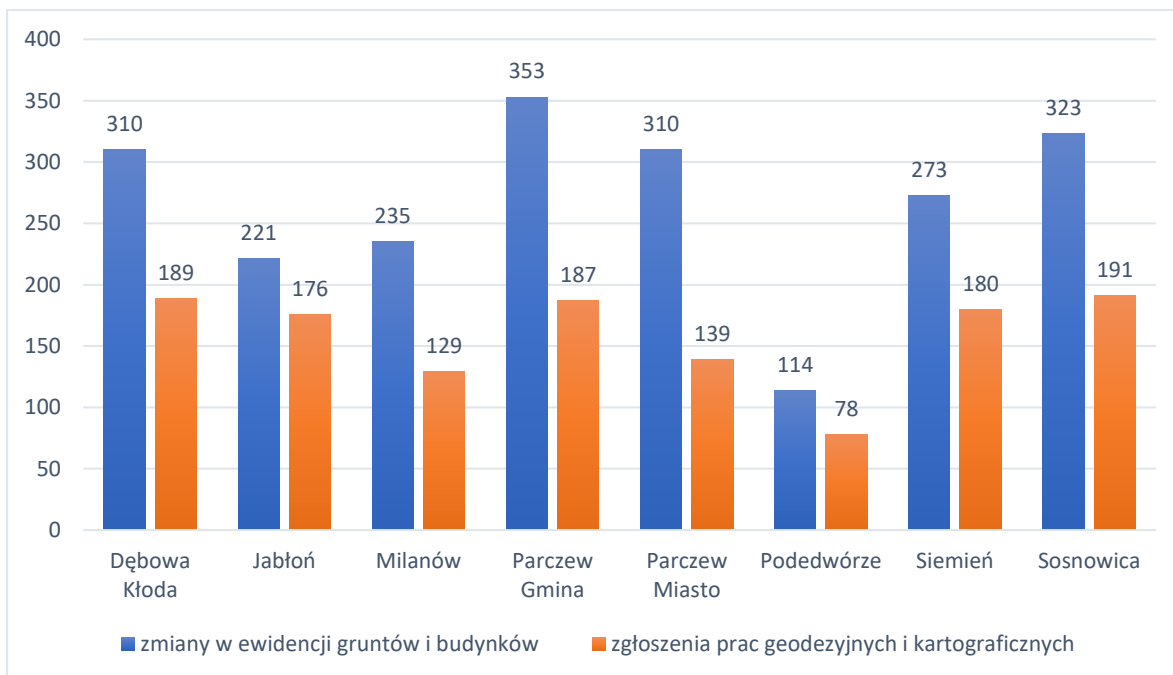
Niezmiennym celem działań powiatu parczewskiego w zakresie geodezji i kartografii jest kontynuowanie informatyzacji zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Podnoszenie jakości bazy danych, do prowadzenia których zobowiązany jest Starosta. Automatyzacja procesów udostępniania danych z zasobu, a także ich przyjmowania, jak również rozszerzanie oferty usług świadczonych drogą elektroniczną.

Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego realizuje między innymi zadania z zakresu geodezji, kartografii i katastru:

- gromadzi i prowadzi państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny na szczeblu powiatu;
- prowadzi ewidencje gruntów i budynków oraz mapę zasadniczą w systemie informatycznym;
- dokonuje sprzedaży map, wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków;
- organizuje narady koordynacyjne;
- prowadzi obsługę zgłoszeń prac geodezyjnych oraz obsługa projektantów, rzeczoznawców i komorników;
- prowadzi bazę danych rejestru cen nieruchomości, baza szczegółowych osnów geodezyjnych. prowadzi weryfikację zbiorów danych oraz materiałów stanowiących wynik prac geodezyjnych oraz naliczane są opłaty.

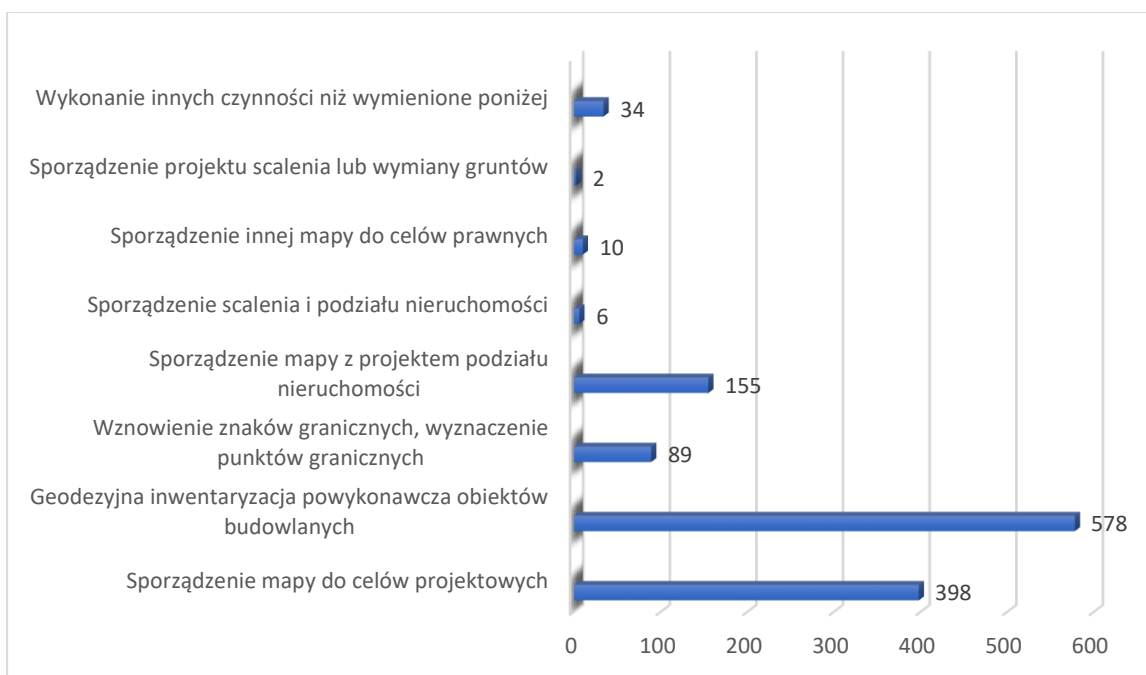
W 2025 roku w ramach realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii: wprowadzono 2139 zmian w ewidencji gruntów i budynków, przyjęto do zasobu 1177 operatów technicznych jako wynik prac geodezyjnych, zrealizowano 1179 wniosków o udostępnienie materiałów z zasobu, zrealizowano 1979 wniosków o wydanie wypisu lub wyrysu z operatu ewidencyjnego, sporządzono 97 protokołów z narad koordynacyjnych, wydano 4455 Dokumentów Obliczenia Opłaty za wykonane usługi.

Wykres 8 Zmiany w ewidencji gruntów i budynków oraz zgłoszenia prac geodezyjnych i kartograficznych z podziałem na jednostki ewidencyjne (gminy)

Źródło: opracowanie własne Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami

Wykres 9 Zgłoszenia prac geodezyjnych i kartograficznych z podziałem na cel pracy

Źródło: opracowanie własne Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami

W ramach działań wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie powiatu parczewskiego realizowany jest projekt „e-Geodezja II – uzupełnienie cyfrowego zasobu geodezyjnego województwa lubelskiego”. Liderem projektu jest Powiat Lubelski, zaś partnerami 22 powiaty Województwa Lubelskiego. Całkowita kwota projektu wynosi 189 mln

złotych, z czego 58,85 % pokryje dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021- 2027, zaś pozostałe 41,15 % stanowią będą środki z budżetu Państwa oraz wkład własny partnerów. Głównym celem projektu jest 100% pokrycie terenu województwa lubelskiego cyfrową ewidencją gruntów i budynków (EGiB), bazą danych obiektów topograficznych (BDOT500) oraz bazą geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT). Projektem objęte zostały gminy Podedwórze, Milanów, Dębowa Kłoda oraz część obrębów gminy Sosnowica, Parczew, Siemień. Realizacja projektu potrwa do roku 2027. Wydatki poniesione w 2025 r. w kwocie 528 431.44 zł na prace modernizacji ewidencji gruntów i budynków pierwszy etap.

W roku 2025 zostały podpisane umowy na wykonanie prac modernizacji ewidencji gruntów i budynków obejmujące swoim zakresem:

- teren gminy Milanów na kwotę 1 428 030,00 zł, , gminy Podedwórze na kwotę 811 800,00 zł, gminy Parczew na kwotę 776 991,00 zł z firmą ABM Group spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie
- teren gminy Dębowa Kłoda na kwotę 1 327 298,54 zł z konsorcjum firm Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne „VERTICAL” Sp. z o.o. w Żorach oraz Przedsiębiorstwo Usług Geodezyjno-Projektowych „GEOMIAR” Sp. z o.o. w Jarosławiu.

Wydział prowadzi Geoportal dla terenu Powiatu Parczewskiego, przez który dostęp do przeglądania bazy mapy zasadniczej oraz ewidencji gruntów i budynków mają nie tylko mieszkańcy powiatu. W trybie chronionym po uzyskaniu loginu i hasła dostępu poprzez Geoportal prowadzona jest obsługa wykonawców prac geodezyjnych, rzeczoznawców, projektantów oraz komorników.

W ramach wdrożonych usług w 2025 roku za pośrednictwem Internetu obsługanych zostało 1269 zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych, co stanowi 100 % wszystkich zgłoszeń, 79 zleceń rzeczoznawców majątkowych, co stanowi 90 % wszystkich spraw, 355 map zakupiono przez Internet, co stanowi 30 % wszystkich zamówień. Z powyższego zestawienia wynika, że 1703 sprawy, należących do kompetencji Starosty Parczewskiego załatwionych zostało bez potrzeby przybycia do Starostwa, w dowolnie wybranym czasie.

Kontynuowano projekt pn. „Scalenie gruntów obrębu Opole, gm. Podedwórze, powiat parczewski, województwo lubelskie” realizowanego w ramach interwencji Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym objętej Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Łączna wartość wydatkowanych w 2025 roku środków wyniosła 742 564,20 zł. Całkowita wartość operacji opiewa na prawie 4,5 mln złotych.

5.7 Gospodarka mieniem powiatu

Uchwała Nr XXXVI/216/2022 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami Powiatu Parczewskiego⁹ określiła zasady nabywania przez Powiat Parczewski nieruchomości oraz zasady zbywania, obciążenia, wydierżawiania i wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata nieruchomości wchodzących w skład powiatowego zasobu nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. Powiat Parczewski posiadał grunty o łącznej powierzchni 562,9828 ha o wartości 12 205 182,55 zł. w tym grunty stanowiące drogi - 146,8492 ha, zasób - 10,6853 ha oraz „grunty przekazane w trwały zarząd - 408,3326 ha.

Mienie komunalne oprócz gruntów stanowią również budynki i budowle o łącznej wartości księgowej netto na dzień 31.12.2025 r. – 73 219 107,73 zł. bez udziałów, tj.

działka nr 839/2 udział 38/100 z pow. 0,5905 ha (siedziba Starostwa)

działka nr 855/1 udział 51315/109353 z pow. 0,0969 ha lokal użytkowy (siedziba Powiatowego Urzędu Pracy).

działka nr 1377/1 o pow. 0,1668 ha w części 28774/58552 przy ul. Wojska Polskiego w Parczewie (siedziba Starostwa – Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami).

Ponadto na dzień 1 stycznia 2025 r. Powiat Parczewski posiadał prawo własności lokalu użytkowego nr 20 o pow. 79,86 m² przy Al. Jana Pawła II 36 w Parczewie (siedziba - Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności).

Powiat Parczewski w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. stał się właścicielem nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni 0,4815 ha. Było to przejęcie z mocy prawa nieruchomości gruntowych na rzecz Powiatu Parczewskiego leżących w pasie drogi powiatowej.

Wykaz nieruchomości podany jest w corocznej informacji o stanie mienia, która stanowi część składową informacji z wykonania budżetu Powiatu Parczewskiego za rok 2025.

Ponadto na nieruchomościach Powiatu Parczewskiego ustanowiono prawa rzeczowe (służebności) na rzecz innych podmiotów, których wykaz znalazł się ww. informacji o stanie mienia powiatu. Na dzień 31 grudnia 2025 r. Powiat Parczewski nie posiadał nieruchomości obciążonych prawem użytkowania wieczystego.

Dochody uzyskane z majątku powiatu realizowane przez Starostwo Powiatowe

z tytułu trwałego zarządu	3 505,95 zł
za najem lokali i dzierżawę	7 790,45 zł
sprzedaż składników majątkowych	310 625,61 zł

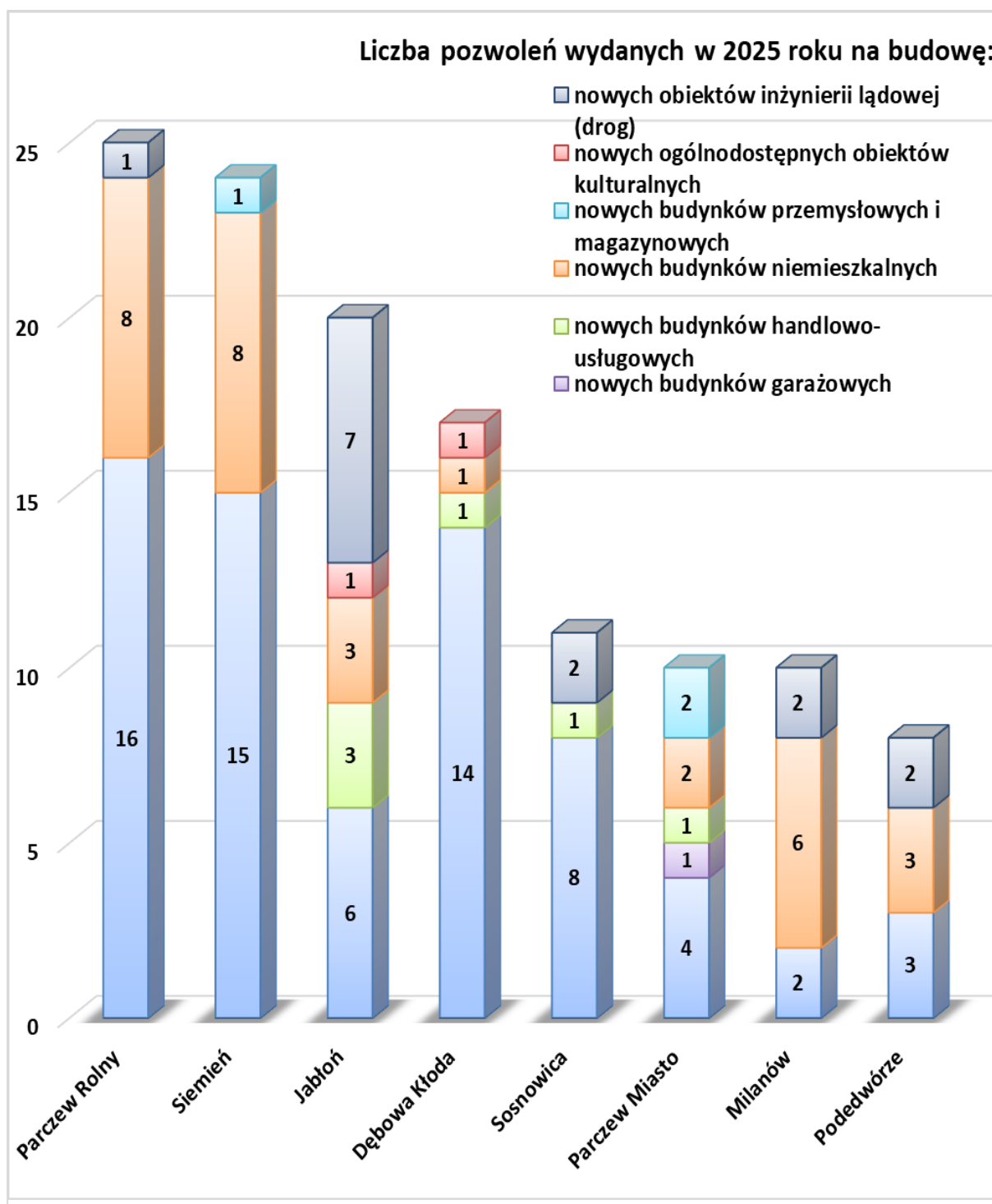
⁹ (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz.4268)

z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu gospodarki nieruchomościami	62 808,39 zł.	
Razem	384 730,40 zł	
Dochody uzyskane przez powiatowe jednostki		
dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego	511 777,33 zł	
kwota odsetek za nieterminowe wpłaty za zajęcie pasa drogowego		220,51 zł
sprzedaż składników majątkowych	2 144,12 zł	
najem i dzierżawa LO w Parczewie i ZS w Parczewie	37 900,92 zł	
sprzedaż składników majątkowych	30 045,40 zł	
Razem	579 944,16 zł	

5.8 Administracja architektoniczno-budowlana

Do zadań powiatu włączono sprawy z zakresu Prawa budowlanego, kompetencje wydawania decyzji w pierwszej instancji przypisano staroście. Zadaniem tymi zajmuje się Wydział Architektury i Inwestycji. Wyodrębnione są dwa obszary realizujące zadania w sferze architektoniczno-budowlanej wynikające z ustawy Prawo budowlane. Należy do nich, m.in. prowadzenie spraw związanych ze zgłaszaniem budowy i wydawaniem zezwoleń na realizację inwestycji drogowych lub robót budowlanych oraz rozbiórek, pozwolenia na budowę lub rozbiórkę, wydawanie dzienników budowy, prowadzenie spraw związanych ze zgłoszeniami zmiany sposobu użytkowania czy udzielaniem zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych. Dodatkowo w oparciu o ustawę o własności lokali realizuje zadania związane z wydawaniem zaświadczeń o samodzielności lokalu mieszkalnego lub o innym przeznaczeniu niż mieszkalny, jak również postępowania związane z odbudową.

Wykres 10 Liczba pozwoleń na budowę wydanych w 2025 r.

Źródło: opracowanie własne Wydział Architektury i Inwestycji

Według informacji Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w roku 2025 przyjął on 240 zawiadomień o rozpoczęciu budowy obiektów budowlanych w tym budynki mieszkalne jednorodzinne – 71 i budynki gospodarcze -25 oraz 193 zawiadomień o zakończeniu budowy obiektów budowlanych.

5.9 Ochrona środowiska, gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe

Starosta zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska przyjmuje zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. Zgłoszenia takie są zamieszczane na stronie BIP, a po 14 dniach rozsyłane do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. W roku 2025 było łącznie 10 zgłoszeń instalacji radiokomunikacyjnej bądź zmian danych w instalacji radiokomunikacyjnej. Ponadto w BIP Starostwa Powiatowego w Parczewie jest informacja o stronie internetowej, na której publikowane są informacje o planowanych pomiarach pól elektromagnetycznych realizowanych przez Laboratorium Badań Środowiskowych NetWorkS!

5.9.1 Ochrona środowiska i przyrody

Starosta Parczewski realizując zadania nałożone przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2001 r. o ochronie przyrody w 2025 roku wydał 55 decyzji na wycinkę drzew z gruntów będących własnością gmin znajdujących się na terenie powiatu parczewskiego oraz 4 zaświadczenia o wpisie do rejestru zwierząt przewożonych przez granicę, podlegających ograniczeniom na podstawie umów międzynarodowych.

Stosując przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach wydano dwa zezwolenia na zbieranie odpadów i przetwarzanie dla firm prowadzących działalność na terenie powiatu parczewskiego. Wydział ROŚ przeprowadził kontrolę gorzelnii w Milanowie w zakresie udzielonego pozwolenia na wytwarzanie odpadów. Ponadto przyjęto 11 zgłoszeń o prowadzeniu instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia oraz wydano 3 zaświadczenia o prowadzeniu instalacji o nominalnej mocy wyższej niż 1 MW na podstawie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Starosta Parczewski realizując zadania nałożone przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze na przestrzeni 2025 roku rozpatrzył i przyjął 1 dodatek do dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego rozpoznane w kat.C1 ustalające zasoby geologiczne oraz wygasił koncesję na wydobycie kopalin pospolitych ze złoża Koczerga XIX, zatwierdził 6 projektów robót hydrogeologicznych na pobór wód podziemnych, przyjął 3 dokumentacje hydrogeologiczne ustalające zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych, zatwierdził 2 projekty robót geologicznych dotyczących określenia warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby posadowienia budowli, przyjął 2 dokumentacje geologiczno-inżynierskie, przyjął 7 zgłoszeń projektów robót geologicznych na wykonanie otworów wiertniczych – pionowych kolektorów gruntowych o głębokości do 100 m w celu wykorzystania ciepła ziemi do ogrzewania obiektów budowlanych, tzw. pompy ciepła oraz przyjął 2 dokumentacje geologiczne inne.

Na terenie powiatu parczewskiego eksploatowanych jest 5 złóż kruszywa naturalnego. Eksploatacja prowadzona jest z udokumentowanych złóż w oparciu o wydane koncesje,

zgodnie z wymogami prawa geologicznego i górniczego: złoża Bednarzówka (koncesja Starosty Parczewskiego z 2020 r.), złoża Wola Tulnicka (koncesja Starosty Parczewskiego z 2021 r.), złoża Koczergi IX (koncesja Starosty Parczewskiego z 2007 r.), złoża Koczergi XIV (koncesja Starosty Parczewskiego z 2017 r.), złoża Koczergi XV (koncesja Starosty Parczewskiego z 2020 r.),

W 2025 r. zakończona została eksploatacja złoża Koczergi XIX. Zasoby złóż zostały rozliczone, a koncesje wygaszone. Obecnie prowadzona jest rekultywacja 4 złóż: wyrobisko „Koczergi XVI” (rozpoczęcie grudzień 2022), wyrobisko „Koczergi XIV (rozpoczęcie lipiec 2023), wyrobisko „Koczergi XVII (rozpoczęcie listopad 2023), wyrobisko Koczergi XVIII (rozpoczęcie grudzień 2024). Rekultywacja przeprowadzona jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w oparciu o wiążące decyzje Starosty Parczewskiego.

5.9.2 Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasu sporządzane na okres 10 lat. Są to wytyczne dla zrównoważonej gospodarki leśnej, opisują lasy oraz określają zadania z zakresu gospodarki leśnej m.in. ilość drewna przewidzianego do wycięcia w ramach zabiegów pielęgnacyjnych lasu tj. czyszczeń, trzebieży lub zrębów. Ogólna powierzchnia lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa na terenie powiatu parczewskiego wynosi 7409 ha (stan na 31.12.2025 r. wg ewidencji gruntów), natomiast pozyskanie drewna z lasów prywatnych w roku 2025 wyniosło 2066 m³ oraz wydano 357 świadectw legalności pozyskania drewna i 600 zaświadczeń zawierających informację, czy działki objęte są uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją starosty wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. W ostatnim roku dokonano oceny udatności uprawy leśnej pow. 1 ha oraz wykonywano nową dokumentację urzędniową dla lasów prywatnych na terenie gminy Sosnowica i Parczew ze wsparciem z funduszu leśnego PGL LP.

Na terenie powiatu parczewskiego funkcjonuje Powiatowa Społeczna Straż Rybacka utworzona uchwałą Nr XVI/71/2004 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 27 lutego 2004 r. w sprawie utworzenia Społecznej Straży Rybackiej i uchwalenia jej regulaminu ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr X/67/2025 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 24 stycznia 2025 r. Zgodnie z informacją złożoną przez Komendanta, PSSR obecnie liczy 13 członków, którzy przeprowadzili w ubiegłym roku 16 akcji terenowych. Wydział Rolnictwa Leśnictwa i Ochrony Środowiska z up. Starosty Parczewskiego wydał 110 kart wędkarskich.

5.10 Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli

Powiat Parczewski wykonywał określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym między innymi w zakresie: porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Realizując zadania z zakresu bezpieczeństwa Starostwo Powiatowe

w Parczewie ściśle współpracowało z: Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Komendą Powiatową Policji, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie prowadziła kampanię prewencyjno-edukacyjną pod nazwą „Dbajmy o własne bezpieczeństwo” skierowaną do dzieci i młodzieży we wszystkich placówkach oświatowych na terenie powiatu parczewskiego. Pozostałe kampanie prewencyjne mające na celu promowanie szeroko pojętego bezpieczeństwa między innymi to: „Bezpieczne ferie”, „Stop pożarom traw”, „Bezpieczne żniwa”, „Bezpieczne wakacje”, „Czujka dymu na straży twojego bezpieczeństwa”. Na organizowanych festynach, piknikach strażacy prowadzili pokazy z ratownictwa medycznego oraz udzielania pierwszej kwalifikowanej pomocy szczególnie jak prawidłowo wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową , jak korzystać z defibrylatora AED oraz jak reagować w sytuacjach zagrażających życiu , takich jak utrata przytomności czy poważne urazy.

Komenda Powiatowa Policji w Parczewie skupiła się na niżej wymienionych działaniach:

- 1) utrzymanie poczucia bezpieczeństwa i satysfakcji społecznej mieszkańców powiatu poprzez ujawnianie i zatrzymywanie sprawców przestępstw i wykroczeń najbardziej uciążliwych dla społeczności lokalnej (stwierdzono popełnienie 488 przestępstw o 63 mniej niż w roku ubiegłym);
- 2) reakcja na wykroczenia uciążliwe społecznie wobec osób spożywających alkohol oraz zakłócających porządek publiczny w rejonie centrum miasta Parczew ;
- 3) zapewnienia bezpieczeństwa osobom wypoczywającym nad akwenami na terenie powiatu parczewskiego, w tym eliminacja wykroczeń dot. zakłócania ciszy nocnej oraz przestępstw z kategorii bójki i pobicia;
- 4) działania edukacyjne na terenie placówek oświatowych związanych z występowaniem zjawiska hejtu wśród młodzieży szkolnej;
- 5) poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatu parczewskiego poprzez zwiększenie liczby policjantów pełniących bezpośrednio służbę na drogach w celu zmniejszenia liczby wypadków i kolizji;
- 6) ograniczenie zjawiska brawury ze strony kierujących pojazdami przez stosowanie środków przewidzianych prawem w związku z niestosowaniem się do ograniczeń i limitów prędkości oraz zachowań agresywnych na drodze ;
- 7) bezwzględna eliminacja z dróg kierujących w stanie nietrzeźwości, pod działaniem środków odurzających oraz posiadający dożywotni zakaz kierowania pojazdami;
- 8) zdjęcie z rynku i obrotu jak największej ilości substancji i środków odurzających, psychoaktywnych.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Parczewie sprawowała nadzór nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności,

żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne –w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. W 2025r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Parczewie znajdowało się 1135 obiektów podlegających nadzorowi sanitarnemu. Przeprowadzono 742 kontrole sanitarne oraz 77 wizytacji w zakresie promocji zdrowia. Przeprowadzono 193 wywiadów epidemiologicznych. Pobrano do badań laboratoryjnych 290 próbek, w tym 83 próbki wody, 170 próbek żywności i materiałów do kontaktu żywności, 36 próbek materiału biologicznego oraz 1 próbkę produktu kosmetycznego. Wydano 266 decyzji administracyjnych, 45 postanowień, 28 tytułów wykonawczych. PSSE w Parczewie brała udział w akcjach, kampaniach o charakterze ogólnokrajowym i wojewódzkim. W ramach tych kampanii przeprowadzono: 77 wizytacji programowych, 41 prelekcji dotyczących następującej tematyki: nadużywanie napojów energetyzujących, e/papierosów, czytania etykiet produktów spożywczych, profilaktyki chorób odkleszczowych, zasad higieny, profilaktyki zatruc grzybami, szczepień ochronnych.

Obszary wymagające szczególnych działań profilaktyki zdrowotnej dotyczą braku zaufania do szczepień ochronnych, zagrożeń uzależnieniami – szczególną uwagę należy poświęcić zjawisku sięgania przez młodzież po substancje psychoaktywne (narkotyki, alkohol, papierosy tradycyjne i elektroniczne), a także uzależnieniom behawioralnym.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Parczewie prowadził kontrole obiektów budowlanych jak też kontrole na obiektach budowlanych wykorzystywanych głównie w sezonie letnim. Było przeprowadzonych łącznie 333 kontrole obiektów i robót budowlanych. Organ nadzoru budowlanego stwierdza że właściciele obiektów budowlanych usytuowanych na terenie Powiatu parczewskiego i inwestorzy robót budowlanych w większości przypadków zachowują przepisy ustawy Prawo budowlane. Na terenie Powiatu nie ma większych zagrożeń wynikających ze złego stanu technicznego użytkowanych obiektów budowlanych.

Służby i inspekcje powiatowe wykazały pełną gotowość do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Powiatu Parczewskiego, w tym osób starszych, samotnych i niezaradnych życiowo.

5.10.1 Działania powiatu w zakresie zarządzania kryzysowego, obronność i obrona cywilna

Zarządzanie kryzysowe

W 2025 roku Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Parczewie (PCZK) prowadziło całodobowy monitoring sytuacji na terenie kraju, województwa lubelskiego oraz powiatu parczewskiego. Na bieżąco realizowano współpracę z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lublinie (WCZK), zapewniając sprawny przepływ informacji dotyczących zagrożeń i ostrzeżeń meteorologicznych oraz hydrologicznych.

Każdego dnia tygodnia, przez całą dobę, ostrzeżenia otrzymywane z WCZK były przekazywane do gmin z terenu powiatu parczewskiego. Utrzymywano i regularnie sprawdzano łączność radiową z jednostkami samorządu terytorialnego oraz z WCZK w Lublinie. Systematycznie aktualizowano także Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Parczewskiego.

Referat Zarządzania Kryzysowego i Obronności organizował i obsługiwał posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oraz wspólne posiedzenia Komisji z Powiatowym Zespołem Zarządzania Kryzysowego.

W 2025 roku kontynuowano realizację zadania zleconego przez Wojewodę Lubelskiego dotyczącego zapewnienia zakwaterowania obywatelom Ukrainy przybyłym do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Uchodźcy przebywali w obiektach komercyjnych na które powiat zawarł umowy tj. ALMA Sidor Spółka z o.o w Parczewie oraz Nadleśnictwo Parczew z siedzibą w Sosnowicy. W tych obiektach na koniec października było 16 osób. W związku z wejściem z dniem 1 listopada 2025 r. w życie nowych przepisów dwa obiekty działające na terenie powiatu parczewskiego zostały wygaszone, ponieważ nie spełniały wymagań określonych w obowiązujących regulacjach prawnych. Uchodźcy zostali zakwaterowani na terenie innego powiatu bądź mogli skorzystać z zakwaterowania na zasadzie pełnej odpłatności. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 października 2025 r. wydatkowano 397 906,91 zł na prowadzenie miejsc zakwaterowania dla obywateli z Ukrainy na obszarze powiatu. Była to dotacja z Funduszu Pomocy otrzymana za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego.

W 2025 roku kontynuowano udział w projekcie transgranicznym realizowanym przez Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu „Bug” pn. „OSP na straży środowiska. Transgraniczne działania zapobiegające skutkom zmian klimatu”.

Przedstawiciel Powiatu Parczewskiego uczestniczył w pracach grupy roboczej odpowiedzialnej za opracowanie dokumentu pn. „Standardy i procedury postępowania władz lokalnych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego podczas klęsk żywiołowych na obszarach przygranicznych”. Dokument obejmuje zalecenia dotyczące: sposobu działania służb publicznych w zakresie monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania związanego z klęskami żywiołowymi na obszarze przygranicznym tym. Działaniem objęty jest teren powiatu parczewskiego. Stowarzyszenie oczekuje na wersję dokumentu ze strony ukraińskiej. Prace nad opracowaniem całości tego dokumentu będą kontynuowane w roku 2026.

Obronność i obrona cywilna

Starosta Parczewski (poprzez Referat Zarządzania Kryzysowego i Obronności) przeprowadza corocznie na terenie powiatu kwalifikację wojskową. W tym celu współpracuje z Wojewodą Lubelskim, który powołuje Powiatową Komisję Lekarską. W 2025 roku, stawiło się na

kwalfikację wojskową łącznie 191 osoby, z czego 180 mężczyzn z rocznika podstawowego oraz 4 z rocznika starszego. Stawiło się również 7 kobiet podlegających kwalifikacji, które ukończyły naukę w szkołach medycznych, weterynaryjnych lub na kierunkach psychologicznych oraz innych przydatnych do służby wojskowej. Powiatowa Komisja Lekarska wydała 167 orzeczeń o zdolności do czynnej służby wojskowej.

W 2025 roku powiat realizował zadania polegające na realizacji Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, koncentrując się na rozwoju infrastruktury oraz doposażeniu w sprzęt niezbędny do reagowania w sytuacjach zagrożeń. W ramach przyznanej od Wojewody Lubelskiego dotacji celowej na dofinansowanie realizacji inwestycyjnych zadań własnych dotyczących zakupów inwestycyjnych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej otrzymano 544 000,00 zł. Całkowita wartość wydatków wyniosła 479 044,17 zł. W ramach tego zadania w 2025 r. zakupiono minikoparkę wraz z lawetą do jej transportu, dwa agregaty prądotwórcze w tym jeden z przyczepą, przyczepę do zapewnienia ciągłości dostaw, urządzenie do magazynowania energii (UPS), zautomatyzowany dyspozytor kluczy oraz odkurzacz do odpompowywania wody.

W ramach przyznanej od Wojewody Lubelskiego dotacji celowej na dofinansowanie bieżących zadań własnych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej otrzymano 62 620,00 zł. Całkowita wartość wydatków wyniosła 56 200,46 zł. Dotyczyły zakupu między innymi plandek, osuszaczy budowlanych, termosów, pił spalinowych i innych narzędzi podręcznych. Wyżej zakupiony sprzęt umożliwi sprawniejsze reagowanie w sytuacjach kryzysowych, w szczególności poprzez sprawne usuwanie powalonych drzew i ich pozostałości, co przyczyni się do szybszego przywracania drożności dróg i bezpieczeństwa na terenach dotkniętych zdarzeniami losowymi. Realizacja zadania przyczyni się do utworzenia i utrzymania niezbędnych rezerw materiałowych, zwiększenia gotowości operacyjnej powiatu do skutecznego reagowania w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia i mienia mieszkańców.

Powiat w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej zawarł umowę z Wojewodą Lubelskim gdzie realizatorem inwestycji i zadań inwestycyjnych była Komenda Powiatowa PSP w Parczewie. Realizowane przedsięwzięcia opiewały na kwotę 2 428 682,78 zł. Środki przeznaczono na zakup samochodu specjalnego pożarniczego, magazynu energii z instalacją fotowoltaiczną, agregatu prądotwórczego w związku z realizacją zadań o charakterze obronnym wynikających z ustawy z dnia 3 grudnia 2024 roku o ochronie ludności i obronie cywilnej.

W ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej przeprowadzono dwudniowe szkolenie pracowników Starostwa Powiatowego w Parczewie oraz dyrektorów i ich zastępców w jednostkach organizacyjnych powiatu z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Wartość dotacji celowej przyznanej od Wojewody Lubelskiego na dofinansowanie ww. szkolenia wyniosła 30 000, 00 zł. Całkowita wartość wydatków wyniosła 20 000,00 zł. W szkoleniu uczestniczyły 33 osoby. Szkolenie zostało przeprowadzone zgodnie z tematyką

zawartą w załączniku nr 5 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz.U. z 2025 r. poz. 162). Szkolenie zostało przeprowadzone przez podmiot rekomendowany przez Akademię Pożarniczą w Warszawie i jest szkoleniem obowiązkowym dla tej grupy pracowników.

W dniach 25–27 listopada 2025 r. przeprowadzono ćwiczenie powiatowe pod kryptonimem „PIWONIA-25”, będące elementem ćwiczenia wojewódzkiego „BYSTRZYCA-25”.

W ćwiczeniu uczestniczyły:

- jednostki organizacyjne powiatu parczewskiego,
- Komenda Powiatowa PSP w Parczewie,
- Komenda Powiatowa Policji w Parczewie,
- urząd miejski i urzędy gmin z terenu powiatu.

Celem ćwiczenia było doskonalenie współdziałania służb, sił i środków oraz procedur kierowania obronnością na poziomie powiatu.

W 2025 roku Powiat Parczewski konsekwentnie realizował zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, obrony cywilnej oraz obronności. Działania koncentrowały się na:

- utrzymaniu gotowości operacyjnej,
- zwiększaniu bezpieczeństwa mieszkańców,
- doposażeniu służb i jednostek organizacyjnych,
- doskonaleniu procedur reagowania kryzysowego,
- rozwijaniu współpracy międzyinstytucjonalnej.

Realizowane przedsięwzięcia przyczyniły się do zwiększenia zdolności reagowania powiatu na sytuacje kryzysowe i zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

5.11 Ochrona przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska

W roku 2025 na terenie Powiatu Parczewskiego zadania na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa była realizowana przez:

- Komendę Powiatową PSP w Parczewie, w tym Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza,
- 12 jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego(KSRG)
- 32 jednostki OSP poza systemem (25 typu „S” oraz 7 jednostek typu „M”).

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Parczew posiada obecnie 5 samochodów ratowniczo-gaśniczych ,podnośnik, łódź z silnikiem oraz agregat proszkowy i pompę dużej wydajności. Wszystkie samochody wyposażone są zgodnie ze standardami wyposażenia dla poszczególnych samochodów. Jednostka zapewnia podjęcie działań w zakresie podstawowym w każdej dziedzinie ratownictwa specjalistycznego. Wszystkie jednostki włączone do KSRG wyposażone są, w co najmniej średni samochód ratowniczo-gaśniczy o napędzie terenowym lub uterenowionym posiadające na wyposażeniu, co najmniej sprzęt: ochrony dróg oddechowych, piły mechaniczne do drewna oraz betonu i stali, zestawy hydrauliczne, pompy

do wody czystej i zanieczyszczonej, agregaty prądotwórcze wraz z zestawami oświetleniowymi, sprzęt do ratownictwa medycznego, w tym defibrylatory. Jednostki posiadają także środki ochrony indywidualnej oraz przeszkolonych ratowników spełniających kryteria udziału w działaniach ratowniczych. Wyposażenie sprzętowe jednostek OSP włączonych do KSRG ocenia się jako wystarczające do podejmowania podstawowych działań ratowniczo-gaśniczych w zakresie : gaszenia pożarów, ratownictwa technicznego, chemiczno-ekologicznego, wodnego, medycznego.

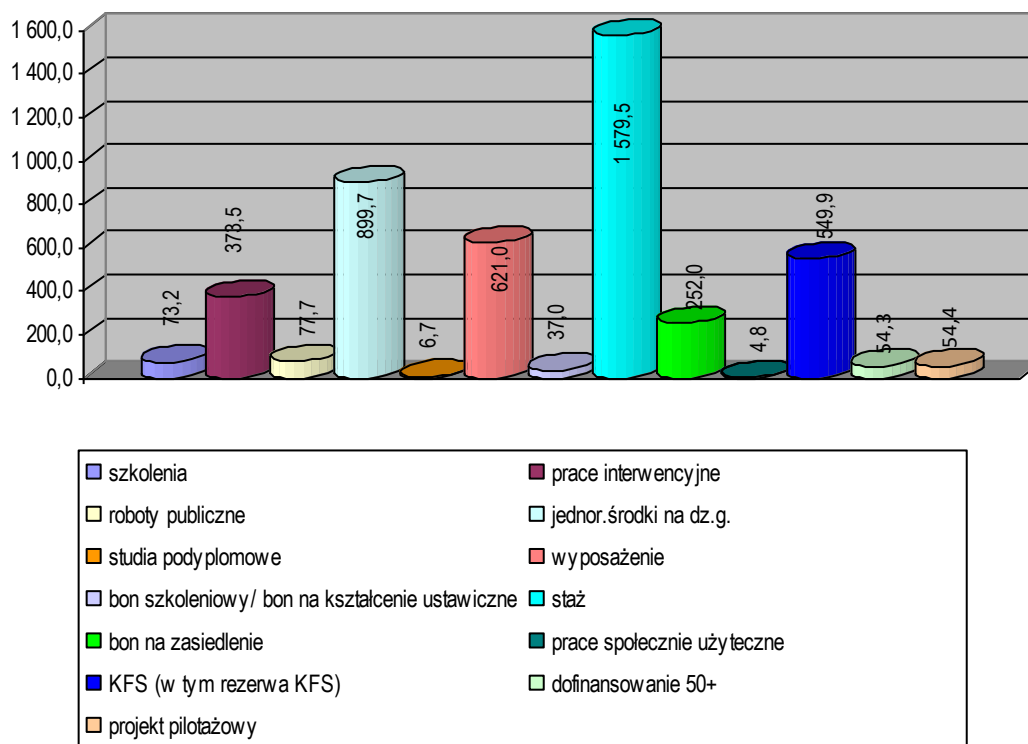
W 2025 r. na terenie Powiatu Parczewskiego odnotowano 458 zdarzeń s, w tym 172 pożarów, 279 miejscowych zagrożeń i 7 alarmów fałszywych, co oznacza o 6,3 % spadek zdarzeń względem roku poprzedniego. W działaniach uczestniczyły jednostki PSP oraz OSP. Do wyposażenia służb trafiły nowe pojazdy i sprzęt. Przeprowadzono 75 czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz dokonano odbioru 20 obiektów.

5.12 Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie realizuje zadania w zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia. Sytuacja na parczewskim rynku pracy analizowana jest pod kątem liczby bezrobotnych czy stopy bezrobocia. Jednak ze szczegółową analizą struktury osób bezrobotnych sytuacja ta nie jest korzystna i przekłada się w sposób bezpośredni na problemy lokalnego rynku pracy, w tym na dużą liczbę osób młodych do 30 roku życia; osób powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych; zarejestrowanych kobiet czy osób zamieszkałych na wsi oraz osób o niskim wykształceniu (przede wszystkim gimnazjalne i poniżej oraz zasadnicze zawodowe). W ostatnich latach liczba bezrobotnych systematycznie się zmniejsza nie tylko w końcu roku, ale również w poszczególnych miesiącach danego roku

Bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na zmniejszenie się liczby osób bezrobotnych jest podejmowanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie działań dotyczących pozyskiwania dodatkowych środków finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektów i programów na rzecz zatrudnienia i aktywizacji grup osób bezrobotnych w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. W 2025 roku na aktywne formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych PUP wydatkował **4 583 654,98 zł , tj. 62,45 %** ogółu wydatków.

Wykres 11 Wydatki na aktywne formy aktywizacji zawodowej w 2025 r. w tys. zł.

Źródło: opracowania własne Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie na podstawie sprawozdania MRPiPS–02.

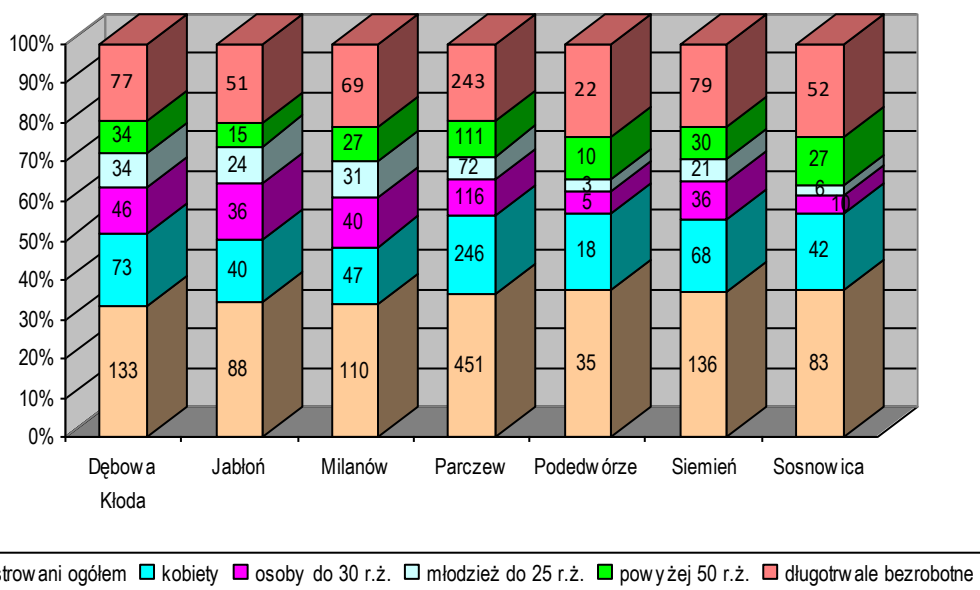
5.12.1 Poziom i struktura bezrobocia

W 2025 r. zarejestrowano osoby bezrobotne kwalifikujące się do następujących kategorii:

- 771 osób zamieszkałych na wsi, w tym 388 kobiet;
- 501 osób do 30 roku życia, w tym 270 kobiet;
- 338 osób do 25 roku życia w tym 176 kobiet;
- 185 osób powyżej 50 roku życia, w tym 87 kobiet;
- 362 osoby długotrwale bezrobotne, w tym 192 kobiety.

W stosunku do XII.2024 r. stopa bezrobocia w XII.2025 r. w powiecie parczewskim wzrosła o 0,8% i wynosiła 8,9%, w województwie lubelskim wzrosła o 0,7%, w kraju wzrosła o 0,4 % .

Wykres 12. Bezrobotni w gminach w Powiecie Parczewskim

Źródło: opracowania własne Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie

Powiatowy Urząd Pracy w Parczewie podjął realizację projektu pilotażowego pn. „Krótko, elastycznie, skutecznie – pilotaż w Urzędzie Pracy” na podstawie ogłoszonego naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Skrócony czas pracy – to się dzieje!” na kwotę 439 726,00 zł. na okres od 02.11.2025r.– 30.04.2027 r. Na rok 2025 – 54 680,00 zł, na 2026 r. – 367 466,00 zł. i na 2027 r. – 17 580,00 zł. Cel główny projektu pilotażowego to: Wypracowanie, wdrożenie i przetestowanie modelu elastycznego czasu pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Parczewie, w celu poprawy organizacji pracy, oraz identyfikacji praktycznych i prawnych aspektów wdrażania skróconego czasu pracy w administracji publicznej. Jednym z kluczowych elementów projektu będzie wdrożenie elektronicznego systemu rejestracji czasu pracy (RCP), który umożliwi precyzyjny monitoring obecności i analizę wykorzystania czasu pracy w nowym modelu. Projektem objęto 22 pracowników zatrudnionych w ramach umów o pracę w różnych komórkach organizacyjnych urzędu.

Wydatki w ramach projektu wyniosły w 2025 r. 54 378.81 zł; co stanowi 99,45% wydatków zaplanowanych na 2025 r.

5.13 Ochrona praw konsumenta

W przepisie art. 4 pkt 18 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn.zm.) ustawodawca wymienił ochronę praw konsumenta jako zadanie własne powiatu. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1714) wskazano, że zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów. Najistotniejszym i podstawowym zadaniem powiatowego rzecznika konsumentów wynikającym z przywołanej ustawy jest zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumentckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów. Zapewnienie realizacji tego zadania polega w szczególności zarówno na bezpośredniej

działalności poradniczej i informacyjnej (udzielanie konsumentom porad konsumenckich osobiście w jednostce organizacyjnej rzecznika konsumentów), a także przez pocztę elektroniczną lub telefonicznie. Porady dotyczyły zarówno prawa materialnego (konsumenckiego i szerzej cywilnego), jak również w toku postępowań sądowych – przepisów postępowania. Najczęściej sporządzanym (redagowanym) pismem dla konsumentów w 2025 r. były reklamacje braku zgodności towaru z umową oraz pisma w postępowaniu reklamacyjnym. Sporządzano także wezwania: do zwrotu ceny sprzedaży lub wynagrodzenia z innych umów z uwagi na odstąpienie od umowy, bądź ponagląjące do niezwłocznego wykonania umowy pod rygorem odstąpienia od umowy z uwagi na opieszałość przedsiębiorcy, ale również pisma procesowe.

W 14 sprawach ze skarg zgłoszonych przez konsumentów zaistniała konieczność wystąpienia Rzecznika do przedsiębiorcy, w związku z tym Rzecznik występował na piśmie do przedsiębiorcy z zobowiązaniem udzielenia odpowiedzi i ustosunkowania się do stanowiska i uwag Rzecznika w zgłoszonej sprawie. Przy tym do wystąpienia przez Rzecznika w sprawie, dochodziło najczęściej dopiero po próbie „samodzielnego” załatwienia sprawy przez konsumenta (przy pomocy przygotowanych przez Rzecznika konsumentowi pism, które ten samodzielnie składał do przedsiębiorcy).

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Parczewie udzielał porad i informacji konsumentom dotyczących umów sprzedaży i świadczenia usług z różnych branż. Najwięcej problemów konsumentów związanych było z reklamacjami sprzętu elektronicznego: sprzętu RTV oraz urządzeń wyposażenia domu (w tym instalacji fotowoltaicznych).Zdarzały się również porady niezwiązane z prawem konsumenckim, a z innych dziedzin prawa, m.in. cywilnego.

W 2025 roku Rzecznik przygotował konsumentom 2 pozwy o zapłatę: o zwrot ceny sprzedaży samochodu osobowego nabytego przez konsumenta od przedsiębiorcy po odstąpieniu przez konsumenta od umowy z uwagi na brak zgodności towaru z umową, zaś drugi pozew o zwrot ceny sprzedaży opału nabytego na odległość, a z uwagi na brak zwrotu uiszczonyj ceny sprzedaży po odstąpieniu przez konsumenta od umowy.

Ponadto w 2025 roku Rzecznik kontynuował udział w sprawie wszczętej w 2024 o zwrot zaliczki na poczet wykonania instalacji fotowoltaicznej po odstąpieniu przez konsumentkę od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa. Sprawa została pozytywnie prawomocnie zakończona.

W 2025 roku liczba skarg konsumentów nieznacznie wzrosła względem roku 2024. Podobnie jak w poprzednim roku - dostrzec należy wzrost wartości przedmiotu skarg konsumentów – często dotyczą sporów, które przekraczają kwoty kilkudziesięciu tysięcy złotych (instalacje fotowoltaiczne i inne urządzenia wyposażenia domu, czy samochody).

5.14 Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna

Powiat Parczewski niezmiennie realizował zadanie zlecone przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu w ramach

ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Celem zadania jest zapewnienie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej dostępu do bezpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z przepisami ustawy. W Powiecie Parczewskim w 2025 r. funkcjonowały dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej punkt stacjonarny i punkty mobilne.

W punkcie zlokalizowanym, w Starostwie Powiatowym w Parczewie oraz w Urzędzie Gminy Siemień, pomoc świadczona była przez adwokatów i radców prawnych wskazanych Radę Adwokacką w Siedlcach oraz Okręgową Izbę Radców Prawnych w Lublinie. Drugi punkt (mobilny) mający lokalizację w poszczególnych siedzibach gmin - w Gminie Milanów, Jabłoń, Podedwórze, Sosnowica, Dębowa Kłoda prowadzony był przez organizację pozarządową Fundację Honeste Vivere, z siedzibą w Warszawie.

Ogólnie w powiecie w dwóch punktach w okresie od 2 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. udzielono 729 porad w tym :

- w punkcie prowadzonym przez adwokatów i radców prawnych udzielono 525 porad (72,02 %).
- w punkcie prowadzonym przez organizację pozarządową udzielono łącznie 204 porad (27,98%) – w tym pomoc prawna 180 porad i poradnictwo obywatelskie 24 porad

Wydział Organizacyjno-Prawny Starostwa Powiatowego zabezpieczał obsługę centralnego systemu teleinformatycznego administrowanego przez ms.gov.pl do obsługi nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego dla dwóch punktów wraz z wpisem osoby zapisanej na poradę.

Powiat na finansowanie zadania nieodpłatna pomoc prawna wydatkował w 2025 r. w ramach dotacji z budżetu państwa środki w wysokości 146 329,70 zł.

Podsumowując, realizacja zadania w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej w 2025 roku w pełni odpowiadała potrzebom mieszkańców powiatu, zapewniając dostęp do profesjonalnego wsparcia prawnego oraz obywatelskiego.

6 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zgodnie z ewidencją stowarzyszeń w roku 2025 na terenie powiatu parczewskiego funkcjonowało 196 stowarzyszeń w tym 11 stowarzyszeń zwykłych, 147 stowarzyszeń oraz 14 Fundacji zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym. W okresie minionego roku wydano 5 zaświadczeń o wpisie do ewidencji stowarzyszeń zwykłych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Rada Powiatu w Parczewie Uchwałą Nr VIII/53/2024 z dnia 28 listopada 2024 roku uchwaliła „Roczny program współpracy Powiatu Parczewskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2025.”

Celem programu było zaspokajanie potrzeb mieszkańców powiatu, wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie partnerstwa pomiędzy administracją samorządu powiatu a organizacjami pozarządowymi.

W 2025 roku przeprowadzono 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w tym 1 w dziedzinie pomocy społecznej i 1 w dziedzinie kultury fizycznej.

W roku 2025 priorytetowe obszary współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami obejmowały:

- 1) Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w zakresie organizacji imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Powiatu Parczewskiego.

„Organizacja imprez sportowych i sportowo- rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Powiatu Parczewskiego” oferta Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego w Parczewie kwota dotacji 30 000,00 zł

- 2) Wspieranie zadań pomocy społecznej w zakresie prowadzenia ośrodka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego i interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Parczewskiego.

„Prowadzenie ośrodka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego i interwencji kryzysowej w Parczewie dla Mieszkańców Powiatu Parczewskiego ” oferta Stowarzyszenia Wspierania Aktywności BONA FIDES z siedzibą w Lublinie kwota dotacji 40 000,00 zł.

Wysokość dotacji rozliczonych i zatwierdzonych przez Zarząd Powiatu w Parczewie wyniosła kwotę 45 779,53 zł. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Parczewie zwrócił kwotę 24 220,47 zł za niezrealizowane założone rezultaty i działania.

7 Promocja Powiatu

W 2025 roku działania promocyjne Powiatu Parczewskiego koncentrowały się na uporządkowaniu i wzmocnieniu komunikacji z mieszkańcami oraz odbiorcami zewnętrznymi, w szczególności poprzez rozwój i profesjonalizację obecności Powiatu w mediach społecznościowych.

W ramach prowadzonych działań dokonano uporządkowania kanałów komunikacji w serwisie Facebook, ograniczając liczbę prowadzonych kont do jednego oficjalnego profilu, co pozwoliło na zwiększenie przejrzystości przekazu, poprawę identyfikacji oficjalnych komunikatów oraz bardziej efektywne zarządzanie treściami promocyjnymi. Równocześnie uruchomiono oficjalny profil Powiatu Parczewskiego w serwisie Instagram, poszerzając tym samym zakres dotarcia do nowych grup odbiorców, w szczególności osób młodszych i użytkowników preferujących komunikację wizualną. Publicznie dostępny profil Instagram wskazuje na systematyczne prowadzenie konta i wysoką aktywność publikacyjną w 2025 r.

W 2025 roku odnotowano istotny wzrost liczby publikowanych materiałów w mediach społecznościowych Powiatu Parczewskiego. Publikacje obejmowały informacje dotyczące

działalności Starostwa Powiatowego w Parczewie, pracy Zarządu i Rady Powiatu, inwestycji, wydarzeń społecznych, kulturalnych i sportowych, a także inicjatyw realizowanych przez jednostki organizacyjne Powiatu. Zwiększona intensywność i regularność komunikacji przełożyła się na znaczący wzrost zasięgów oraz zaangażowania odbiorców – łączna liczba wyświetleń profilu wyniosła blisko 1 750 000, natomiast liczba odwiedzin i interakcji z publikowanymi treściami wzrosła o ponad 370% w porównaniu do okresu wcześniejszego. Istotnym elementem działań promocyjnych była również systematyzacja informacji o wydarzeniach odbywających się na terenie Powiatu Parczewskiego. W tym celu w mediach społecznościowych rozpoczęto publikację cyklicznego materiału pn. „Kalendarium wydarzeń z Powiatu Parczewskiego”, obejmującego zapowiedzi najważniejszych wydarzeń społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i sportowych organizowanych przez samorządy, instytucje, organizacje społeczne oraz mieszkańców powiatu. Działanie to przyczyniło się do zwiększenia widoczności lokalnych inicjatyw oraz wzmocnienia roli Powiatu jako koordynatora informacji o życiu społecznym regionu.

W okresie letnim działania promocyjne skoncentrowane były w szczególności na promocji wydarzeń plenerowych i inicjatyw integrujących mieszkańców. Jednym z najważniejszych przedsięwzięć była promocja wydarzenia „Spotkajmy się nad wodą”, zrealizowanego we współpracy z Dziennikiem Wschodnim w dniu 2 sierpnia 2025 r. nad Jeziorem Zagłębockie, na terenie Ośrodka Wypoczynkowo-Szkoleniowego ZAGŁĘBOCZE. Ważnym wydarzeniem promocyjnym były także Dożynki Powiatu Parczewskiego 2025, które odbyły się w dniu 24 sierpnia 2025 r. w Siemieniu i stanowiły jedno z kluczowych wydarzeń o charakterze integracyjnym, kulturalnym i promującym lokalne dziedzictwo rolnicze. Obecność relacji i materiałów poświęconych dożynkom została potwierdzona w oficjalnych mediach społecznościowych Powiatu.

Działania promocyjne obejmowały ponadto wsparcie informacyjne, organizacyjne i medialne wydarzeń realizowanych przez jednostki organizacyjne Powiatu oraz partnerów samorządowych i społecznych. Wśród najważniejszych inicjatyw promowanych w 2025 roku znalazły się m.in.:

- obchody 80-lecia I Liceum Ogólnokształcącego,
- Narodowe Czytanie 2025,
- Konwent Kół Gospodyń Wiejskich,
- Jarmark Bożonarodzeniowy.

W 2025 roku działania promocyjne Powiatu Parczewskiego zostały zrealizowane w sposób systematyczny i skuteczny. Szczególnie istotnym osiągnięciem było uporządkowanie komunikacji w mediach społecznościowych oraz wyraźne zwiększenie zasięgu publikowanych treści. Rozwój komunikacji internetowej przyczynił się do poprawy dostępności informacji publicznej, wzmocnienia promocji wydarzeń lokalnych oraz budowy spójnego wizerunku Powiatu Parczewskiego.

Wydatki na realizację zadań promocyjnych wyniosły – 71.504,62 zł, a w ramach realizacji zadań publicznych powiat prowadził różne formy działań w zakresie promocji. Środki przeznaczono na nagrody dla laureatów konkursów, na zakup materiałów promocyjnych, wsparcie organizacji wydarzeń kulturalnych, dofinansowania wyjazdów okolicznościowych oraz na wydawnictwo pt. „Pieśni zasłyszane. Zbiór śpiewów kościelnych i religijnych z Południowego Podlasia” autorstwa Eweliny Parafińskiej–Korybskiej.

W roku objętym raportem Powiat Parczewski był członkiem Związku Powiatów Polskich, Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu „Bug” na podstawie następujących uchwał:

- Nr IV/26/99 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 26 stycznia 1999 r. w sprawie przystąpienia do Związku Powiatów Polskich,
- Nr XXXVII/192/2006 Rady Powiatu w Parczewie z dnia 14 marca 2006r. w sprawie przystąpienia Powiatu Parczew do Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu „Bug”.

8 Podsumowanie

W 2025 roku Zarząd Powiatu w Parczewie realizował zadania wynikające z przyjętych planów, programów i strategii za pośrednictwem wydziałów i referatu Starostwa Powiatowego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu Parczewskiego. Działania samorządu koncentrowały się na skutecznym pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz realizacji inwestycji i przedsięwzięć służących rozwojowi Powiatu.

Priorytetowe znaczenie miały inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej oraz działania związane z funkcjonowaniem i wsparciem służby zdrowia. Podejmowane inicjatywy miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie dostępności i standardu usług publicznych.

Rok 2025 był również okresem przygotowywania kolejnych kierunków rozwoju Powiatu. Prowadzono działania związane z opracowywaniem nowych projektów inwestycyjnych, poszukiwaniem źródeł finansowania oraz tworzeniem koncepcji wspierających rozwój społeczno-gospodarczy.

W zakresie finansów publicznych osiągnięto korzystny wynik budżetowy. Pomimo planowanego deficytu budżetowego, rok zakończono nadwyżką budżetową, co stanowi efekt racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi oraz odpowiedzialnej polityki finansowej.

Realizowane działania przyczyniły się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz częściowej realizacji zgłaszanych potrzeb społecznych. Jednocześnie Zarząd Powiatu dostrzega konieczność dalszych działań inwestycyjnych i rozwojowych, przy zachowaniu zasad efektywnego zarządzania finansami publicznymi.

Zarząd Powiatu w Parczewie składa podziękowania wszystkim służbom, jednostkom organizacyjnym oraz pracownikom Starostwa Powiatowego za zaangażowanie i profesjonalną realizację powierzonych zadań.

Przewodniczący Zarządu Powiatu

Janusz Hordejuk

Starosta Parczewski

9 Indeks materiałów graficznych

Spis tabel

Tabela 1	Źródła pozyskania środków finansowych w 2025 r.	str.9
Tabela 2	Uchwały podjęte w 2025 r., które Zarząd Powiatu wykonywał	str. 20
Tabela 3	Uchwały podjęte przed 1 stycznia 2025 r. ale obejmujące swym zakresem wykonywanie w 2025 r.	str. 27
Tabela 4	Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Powiat w 2025 r	str. 34
Tabela 5	Zatrudnienie w placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat w 2025 r	str. 35
Tabela 6	Zestawienie wyników egzaminów maturalnych przedmiotów obowiązkowych w podległych jednostkach oświatowych prowadzonych przez samorząd Powiatu Parczewskiego w 2025 r.	str. 36
Tabela 7	Zestawienie wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe według profilu kształcenia i specjalności w Zespole Szkół w Parczewie w 2025 r.	str. 36
Tabela 8	Szpital w liczbach w 2025 r.	str. 41
Tabela 9	Liczba udzielonych świadczeń podstawowej oraz wykonanych innych badań w tym komercyjnych w SP ZPOZ 2025 r.	str. 44
Tabela 10	Podział środków finansowych na rodzinną formę pieczy zastępczej w 2025 r.	str.49
Tabela 11	Wydatkowanie środków finansowych w 2025 r. na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej	str. 50

Spis wykresów

Wykres 1	Struktura powierzchni powiatu według podziału na gminy	str. 5
Wykres 2	Liczba mieszkańców w podziale na gminy	str. 6
Wykres 3	Dochody powiatu z poszczególnych źródeł w 2025 r.	str. 7
Wykres 4	Wydatki powiatu ogółem w 2025 r.	str. 7
Wykres 5	Zakres uchwał podejmowanych przez Zarząd Powiatu w 2025 r.	str. 9
Wykres 6	Stan techniczny dróg powiatowych	str. 59
Wykres 7	Podział obiektów mostowych ze względu na ocenę techniczną	str. 60
Wykres 8	Zmiany w ewidencji gruntów i budynków oraz zgłoszenia prac geodezyjnych i kartograficznych z podziałem na jednostki ewidencyjne (gminy)	str. 65
Wykres 9	Zgłoszenia prac geodezyjnych i kartograficznych z podziałem na cel pracy	str. 66
Wykres 10	Liczba wydanych pozwoleń na budowę nowych obiektów	str. 69
Wykres 11	Wydatki na dane formy aktywizacji zawodowej w 2025 r. w tys.	str. 78
Wykres 12	Bezrobotni w gminach w Powiecie Parczewskim	str. 79